PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XL Nr. 8559 | Prima ediție | Duminică 27 septembrie 1970 | 6 PAGINI — 30 BANI

Primirea de către tovarășul Nicolae Ceaușescu a delegației Partidului Muncitoresc Norvegian

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al P.C.R., președintele Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste, împreună cu tovarășii Emil Bodnaraș, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., Paul Niculescu-Mizil, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al C.C. al P.C.R., și Dumitru Popescu, membru al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., au primit simbătă delegația Partidului Muncitoresc Norvegian, condusă de Trygve Bratteli, președintele partidului, aflată în vizită în țara noastră.

Din delegație fac parte Thorwald Stoltenberg, secretar cu problemele internaționale al Consiliului Național al Sindicatelor, Hans Raastad, președintele Uniunii Tineretului Socialist Norvegian, Arvid Dyrendahl, redactor al ziarului „Opland Arbeiderblad", și Dag Halvorsen, corespondent la Viena al ziarului „Arbeiderbladet Oslo".

La primire a participat Nestor Ignat, membru al Biroului Executiv al Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste.

În cadrul convorbirilor s-a manifestat dorința comună de a dezvolta relațiile dintre Partidul Comunist Român, Frontul Unității Socialiste și Partidul Muncitoresc Norvegian. Totodată, a fost reliefată evoluția pozitivă a relațiilor de colaborare româno-norvegiană și posibilitățile de intensificare a schimburilor în diferite domenii în interesul ambelor țări și popoare, al înțelegerii internaționale.

De asemenea, au fost abordate probleme ale securității europene și alte probleme ale situației internaționale actuale.

Convorbirile s-au desfășurat într-o ambianță de prietenie cordială.

Sarcina principală dată de partid constructorilor de mașini:

UTILAJE DE O CALITATE NET SUPERIOARĂ!

De-a lungul anilor, numeroase produse ale industriei constructoare de mașini și-au cîștigat un bun renume atît în rîndul beneficiarilor interni, cît și al celor externi. Fie și numai cîteva exemple sînt în măsură să dea o imagine clară asupra priceperii, iscusinței și competenței muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor din marea majoritate a întreprinderilor acestei ramuri, care și-au făcut din construirea unor mașini și utilaje cu un înalt nivel tehnic și calitativ o preocupare permanentă, un principal criteriu de apreciere realistă și exigentă a muncii lor, reușind să atingă, nu de puține ori, performanțe de talie mondială. Așa s-au născut locomotivele Diesel electrice românești, familii întregi de mașini-unelte, instalațiile de foraj, utilajele pentru industria energetică, industria chimică și rafinării, pentru industria metalurgică ș.a.

Dacă amintim că în prezent industria constructoare de mașini participă cu peste două treimi la acoperirea necesarului intern de mașini și utilaje, că este o principală producătoare de bunuri de folosință îndelungată — autoturisme, frigidere, televizoare, radioreceptoare ș.a. — înțelegem mai bine de ce în acest domeniu respectarea cu rigurozitate a parametrilor calității produselor, înlăturarea tuturor abaterilor care ar putea afecta performanțele acestora trebuie să constituie, fără excepție, obiective principale ale activității curente din fiecare întreprindere. Considerînd, deci, drept firească și necesară **preocuparea permanentă pentru a asigura o înaltă calitate** întregii producții din industria constructoare de mașini și, în lumina indicațiilor date de partid, a prevederilor clare și precise cuprinse în Legea privind asigurarea și controlul calității produselor, ca **o conduită productivă obligatorie pentru toate întreprinderile**, să fixăm obiectivul investigațiilor noastre asupra așa-zișelor excepții.

— Înainte de orice, cînd se discută calitatea unei mașini, a unui utilaj, cred că trebuie examinată concepția tehnică care stă la baza lor, documentația de execuție — precizează ing. **Lucian Ignat**, șef de serviciu în Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini. Este clar oricui că un produs conceput prost, cu performanțe depășite, chiar dacă va fi executat ireproșabil, nu va putea fi considerat niciodată „de calitate". Căci viciul de concepție afectează direct gradul de utilitate a mașinilor și utilajelor, caracteristicile lor tehnice și funcționale, elemente hotărîtoare în aprecierea nivelului calitativ în uzinele din ramura noastră.

Rugîndu-l să pună în discuție anumite cazuri concrete, interlocutorul s-a referit la vagonul de marfă acoperit, pe patru osii. Poate fi socotit acesta un produs de calitate cînd el depășește cu 1 800 de kg greutatea proprie prevăzută în normele internaționale și are o sarcină utilă cu două tone mai mică? Și cu toate acestea, produsul se fabrică la Uzina de vagoane din Arad de cinci ani în această concepție tehnică depășită. Dar exemplul furnizat nu este singular. Autocamionul de 3 tone, fabricat la uzina „Steagul Roșu" din Brașov, în ciuda aprecierilor bune de care s-a bucurat la începutul fabricației, din cauza încetinirii muncii de perfecționare a concepției lui, pentru a i se ridica performanțele în exploatare, a ajuns astăzi să fie depășit din multe puncte de vedere. Astfel, se înregistrează un consum de benzină la 100 de km cu 60 la sută mai mare decît media existentă pe plan mondial și un coeficient de țară cu 0,40 mai scăzut.

Dacă asemenea exemple găsim și în alte întreprinderi constructoare de mașini, aceasta se datorește, în principal, pasivității cu care este privită adeseori una din cerințele majore ale progresului tehnic: **accelerarea ritmului de innoire a producției.** Apare în acest fel un paradox: chiar dacă se va acorda o maximă atenție organizării fabricației unui produs care are la bază o concepție depășită, fiind situat din capul locului în afara posibilităților de atingere a unor performanțe tehnice și funcționale competitive, el nu va putea căpăta calificativul de „înaltă calitate". Din această perspectivă, se cuvine apreciată ca valoroasă inițiativa Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini îndreptată spre grăbirea ritmului de asimilare a produselor noi, stabilindu-se ca pînă în 1975 circa două treimi din mașinile și utilajele fabricate să aibă o vechime sub 5 ani.

Dacă în cele mai multe cazuri munca de concepție este în măsură să stimuleze — și stimulează efectiv calitatea produselor —, nu înțelegem de ce efortul făcut în acest sens este ciuntit cînd se trece la producția de serie. Se întîmplă ca, pornind de la o concepție bună a unui produs, aceasta să fie „adaptată" la condițiile uneori necorespunzătoare din uzine. Astfel a apărut și se menține în anumite întreprinderi o practi-

Viorel SALAGEAN

(Continuare în pag. a III-a)

LUCRĂRILE AGRICOLE DE TOAMNĂ, CÎT MAI REPEDE ȘI DE BUNĂ CALITATE!

- „Planurile operative", oricît de frumoase, nu aduc singure porumbul în pătule...
- Folosiți mijloacele mecanice ca unelte de lucru, nu ca prezențe decorative!

(Citiți în pag. a III-a, relatările corespondenților noștri).

Județul Mureș a îndeplinit planul cincinal la producția globală industrială

Telegrama adresată C. C. al P. C. R., tovarășului Nicolae Ceaușescu

Într-o telegramă adresată **Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu**, Comitetul județean de partid Mureș raportează îndeplinirea cu peste trei luni mai devreme a prevederilor planului cincinal revenite județului Mureș la producția globală industrială. Acest important succes — se spune în telegramă — asigură obținerea, pînă la finele anului, a unei producții globale suplimentare de 2,2 miliarde lei.

Rezultatele pozitive care au încununat an de an bilanțul economic al județului Mureș sînt o confirmare elocventă a justeții politicii partidului și statului nostru de dezvoltare armonioasă a tuturor județelor țării, constituie dovada abnegației cu care oamenii muncii de pe aceste meleaguri — români, maghiari, germani — înfăptuiesc programul construcției socialiste elaborat de partid.

Numai în decursul actualului cincinal, volumul producției industriale a județului Mureș a crescut cu peste 70 la sută, cu un ritm mediu anual de 11,8 la sută, superior celui planificat. Zestrea industrială a județului a sporit atît prin dezvoltarea și reutilarea unui însemnat număr de întreprinderi, cît și prin construirea și punerea în funcțiune a unor unități noi, modern utilate. Stimulate de măsurile inițiate de conducerea partidului cu privire la perfecționarea conducerii economiei, organizarea științifică a producției și a muncii, colectivele de muncitori, ingineri și tehnicieni din întreprinderile județului au valorificat mai bine mijloacele tehnico-materiale și bănești din dotare, reușind astfel să realizeze o creștere a productivității muncii de 40 la sută, superioară sarcinilor prevăzute pe întregul cincinal.

Asigurăm conducerea partidului și statului, pe dumneavoastră personal, iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu — se spune în încheierea telegramei — că și în viitor, oamenii muncii de pe meleagurile mureșene, indiferent de naționalitate, strîns uniți în jurul partidului, al Comitetului său Central, vor munci cu spirit de dăruire și responsabilitate pentru a da viață vastului program adoptat de Congresul al X-lea al partidului.

Masă oferită de Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. cu prilejul împlinirii a 60 de ani de către tovarășul Vasile Vîlcu

Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. a oferit, sîmbătă la amiază, o masă tovărășească cu prilejul celei de-a 60-a aniversări a zilei de naștere a tovarășului Vasile Vîlcu, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Stat.

Au luat parte tovarășii Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnaraș, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Gheorghe Rădulescu, Ilie Verdeț, Maxim Berghianu, Florian Dănălache, Constantin Drăgan, Emil Drăgănescu, Janos Fazekas, Dumitru Popescu, Leonte Răutu, Ștefan Voitec, Iosif Banc, Miron Constantinescu, Ion Iliescu, Ion Ioniță, Vasile Patilineț, Ion Stănescu, Mihai Marinescu, Ion Pățan, Chivu Stoica, Constantin Pîrvulescu, Gheorghe Vasilichi.

Conducătorii de partid și de stat l-au felicitat călduros pe tovarășul Vasile Vîlcu, urîndu-i sănătate, viață lungă și noi succese în îndeplinirea sarcinilor încredințate de partid, de statul nostru socialist.

În timpul prînzului a toastat pentru sărbătorit tovarășul Nicolae Ceaușescu. Referindu-se la munca vastă și la succesele obținute de partidul nostru în traducerea în viață a mărețului program de înflorire multilaterală a patriei, elaborat de Congresul al X-lea al P.C.R., la politica externă a partidului și statului nostru de prietenie și alianță cu țările socialiste, de solidaritate și unitate cu mișcarea comunistă, de destindere, colaborare și pace în lume, secretarul general al partidului a arătat că, alături de întreaga conducere de partid și de stat, la toate acestea și-a adus și își aduce contribuția și tovarășul Vasile Vîlcu. Relevînd sarcinile mari pe care le are de rezolvat în continuare poporul român în construcția societății socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu a urat tovarășului Vasile Vîlcu sănătate și putere de muncă pentru a-și putea aduce și pe mai departe contribuția la activitatea partidului și statului.

A răspuns tovarășul Vasile Vîlcu. Arătînd că întreaga sa viață și-a consacrat-o partidului, sărbătoritul a mulțumit pentru aprecierile calde făcute la adresa sa de tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru urările ce i-au fost adresate și s-a angajat să depună toate eforturile pentru a fi cît mai de folos partidului, construcției socialismului în patria noastră. Tovarășul Vasile Vîlcu și-a exprimat încrederea fermă că partidul nostru în frunte cu secretarul său general — conducător marxist-leninist încercat, profund devotat poporului, cauzei socialismului — își va îndeplini cu cinste și în viitor măreața misiune istorică ce-i revine în asigurarea prosperității României.

Masa s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, tovărășească.

(Agerpres)

IERI S-AU DESCHIS LA BUCUREȘTI

Lucrările Sesiunii anuale a Federației Dentare Internaționale

Sîmbătă dimineața, în sala Palatului Republicii Socialiste România din Capitală, s-au deschis lucrările celei de-a 58-a Sesiuni anuale a Federației Dentare Internaționale, manifestare științifică de mare prestigiu ce reunește personalități de frunte ale științei și practicii stomatologice din 46 de țări, din toate continentele.

Reuniunea își desfășoară lucrările sub înaltul patronaj al președintelui Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ion Gheorghe Maurer.

Sesiunea, care va dura șase zile, își axează lucrările pe probleme de cea mai vie actualitate științifică și practică, marcînd noi etape pe drumul progresului acestei discipline medicale.

Rostind cuvîntul de deschidere, prof. dr. Valerian Popescu, membru corespondent al Academiei, președintele comitetului de organizare a sesiunii, a salutat în numele participanților pe președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, exprimîndu-i mulțumiri pentru prezența sa care onorează lucrările reuniunii și care exprimă aprecierea de care se bucură activitatea F.D.I., importanța și grija pe care statul nostru o acordă sănătății publice.

Vorbitorul a adresat, de asemenea un salut savanților de renume ai stomatologiei mondiale, tuturor participanților prezenți la lucrările sesiunii.

Primit cu aplauze, a luat cuvîntul **președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer.** Cuvîntarea a fost ascultată cu atenție și subliniată cu vii și îndelungi aplauze.

(Continuare în pag. a V-a)

Salutul adresat de președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer

Doamnelor și domnilor,

În numele guvernului Republicii Socialiste România, adresez un cordial salut reprezentanților de seamă ai științei stomatologice, reuniți în cea de-a 58-a sesiune anuală a Federației Dentare Internaționale.

Găzduind această reuniune științifică, guvernul român manifestă, o dată mai mult, înalta prețuire pe care o acordă științei, dorința de a contribui la progresul ei, de a sprijini strîngerea legăturilor între oamenii de știință din diferite țări ale lumii.

Această atitudine decurge în mod necesar din importanța pe care a dobîndit-o știința în zilele noastre, ca forță de impulsie de prim rang a progresului societății. Știința — este bine știut — sporește din ce în ce mai mult capacitatea omului de a stăpîni natura, îi dă posibilitatea să valorifice mereu mai bine bogățiile ei, să-și îmbunătățească rapid și considerabil condițiile materiale de viață. Însușindu-și știința, oamenii își ridică, în același timp, nivelul de cultură, își dezvoltă puterea de cunoaștere și de înțelegere a fenomenelor din natură și societate.

Prin toate acestea, știința acționează ca un factor de eliberare a omului, de promovare a participării sale la deciderea destinelor colectivității și ale lui însuși ca individ.

În măsura în care dezvoltarea științei și introducerea în practică a cuceririlor geniului uman sînt degrevate de piedicile pe care le creează tendințele de exploatare și asuprire a omului de către om, știința devine și un factor de promovare a unor relații noi — între oameni, ca și între națiuni — relații guvernate de rațiune, de spiritul

(Continuare în pag. a V-a)

PAGINA A II-A

Dialog cetățenesc

DRUMURILE JUDEȚENE

O costisitoare neglijență a organelor locale

O CONTRIBUȚIE DE SEAMĂ LA DEZVOLTAREA RELAȚIILOR ROMÂNO-AUSTRIECE, LA CAUZA PĂCII ȘI SECURITĂȚII PE CONTINENT ȘI ÎN LUME

Cu sentimente calde și cu un viu interes a urmărit poporul român vizita pe care a făcut-o în această săptămînă în Austria președintele Consiliului de Stat al țării noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu soția, la invitația președintelui federal Franz Jonas.

Primirea fastuoasă, marcată de cele mai înalte onoruri de stat, pe care conducătorii austrieci au făcut-o președintelui român și persoanelor care l-au însoțit, ambianța cordială, prietenească, în care s-au desfășurat convorbirile oficiale s-au întrepătruns cu multiplele manifestări de simpatie ale populației din localitățile vizitate, în ele găsindu-și expresie acea generoasă ospitalitate nutrită din suflet *„pentru oaspetele drag sosit în pragul casei"* — cum spune cîntecul austriac cu care a fost întîmpinat în unele localități șeful statului român.

În această primire s-a reflectat prestigiul de care se bucură România și poporul român în lume, pentru progresele obținute în edificarea României moderne, prospere și dinamice, pentru politica consacrată păcii, înțelegerii și cooperării între state și popoare. În același timp, și-au găsit o vie reflectare aprecierile și înalta considerație pentru șeful statului român. Atît în timpul vizitei, cît și în zilele premergătoare, numeroși oameni politici austrieci, presa și televiziunea vieneză, oameni simpli au exprimat cuvinte de caldă prețuire față de președintele Nicolae Ceaușescu, cunoscut în Austria, ca și îndeobște în lume, pentru activitatea sa neobosită, pătrunsă de o înaltă responsabilitate pentru cauza păcii, libertății și înțelegerii popoarelor.

Amplitudinea sentimentelor de stimă și înaltă prețuire ale poporului austriac față de președintele român, față de țara și poporul nostru, exteriorizate pe tot parcursul vizitei, își are echivalent în căldura și ospitalitatea cu care a fost primit în urmă cu un an în România președintele Franz Jonas — mărturie grăitoare a bunelor relații dintre cele două state, a sentimentelor de prietenie pe care și le nutresc reciproc cele două popoare.

De altfel, străzile și monumentele Vienei, întreg itinerarul vizitei, cuvîntările rostite au oferit prilejul de a evoca multiple afinități de ordin istoric și cultural ce au apropiat din timpuri străvechi popoarele noastre, situate în aceeași zonă geografică și unite prin firul vital al Dunării. Aceste legături, cu adînci rădăcini, au găsit în zilele noastre teren fertil de extindere și intensificare a colaborării pe multiple planuri.

Astfel, cu prilejul convorbirilor oficiale, făcîndu-se o trecere în revistă a evoluției relațiilor comerciale bilaterale, s-a relevat cu satisfacție creșterea continuă a schimburilor de mărfuri. Numai în ultimii șase ani volumul comerțului dintre România și Austria a crescut de aproape două ori. Dar actualele convorbiri, ca și vizitele pe care șeful statului român le-a făcut la Kaprun, la uzinele siderurgice „Voest" din Linz au evidențiat că, departe de a se fi epuizat, există încă largi posibilități și perspective de dezvoltare a raporturilor de colaborare tehnico-economică româno-austriece. Progresele realizate de țara noastră în domeniul industrializării, în genere al dezvoltării economiei, diversificarea și modernizarea sa rapidă, precum și nivelul dezvoltării economice a Austriei, apropierea geografică a celor două țări constituie premise obiective pentru o colaborare și cooperare tot mai largă, pe multiple planuri. Ca o expresie a hotărîrii celor două țări de a dezvolta cooperarea economică, cu prilejul actualei vizite

Dumitru TINU

(Continuare în pag. a V-a)

DIALOG CETĂȚENESC

DRUMURILE JUDEȚENE

O costisitoare neglijență a organelor locale

În ultimii ani, în țara noastră s-a înregistrat o dezvoltare rapidă a transporturilor rutiere și a suportului lor material de desfășurare — rețeaua de drumuri. Volumul mărfurilor transportate cu mijloace auto a ajuns astfel să depășească traficul feroviar : anul trecut s-au transportat peste 155 milioane tone mărfuri pe calea ferată și aproape 216 milioane tone cu autovehicule. Ponderea transporturilor auto reprezintă în momentul de față aproape două treimi din total. Pentru prima oară în istoria transporturilor din România, anul trecut și numărul călătorilor cu autobuzele a depășit pe al celor care s-au deplasat cu trenurile ; cifrele respective sînt de circa 307 milioane, respectiv aproape 306 milioane călători.

În prezent, transportul rutier din țara noastră se desfășoară pe o rețea de drumuri de vreo 77 000 km, împărțite și categorisite — în funcție de importanța lor pentru trafic, de modul de administrare — în drumuri naționale (circa 12 000 km) și județene și comunale (aproape 65 000 km). Ca urmare a unui efort material susținut, sporit an de an, în special în ultimul deceniu, s-a realizat un adevărat salt : acum dispunem de 9 657 km drumuri naționale asfaltate, bine întreținute și de aproape 5 300 km drumuri județene modernizate, din care mai bine de jumătate cu îmbrăcăminți asfaltice ușoare. În rîndurile de mai jos nu ne propunem să ne ocupăm de drumurile naționale, care leagă centrele economice importante ale țării, și care, în covîrșitoarea lor majoritate, sînt corespunzătoare cerințelor unui trafic intens, ci de rețeaua drumurilor județene și comunale.

A sosit toamna și milioanele de tone de porumb, floarea-soarelui, sfeclă de zahăr, cartofi își încep parcursul lor în circuitul economic, pe drumurile locale și județene. Din nou mii și mii de mașini se vor afla pe aceste drumuri intens solicitate și în restul anului.

An de an se alocă pentru drumurile locale și județene fonduri importante din bugetul de stat ; în anul de față 238 milioane lei sînt investiți pentru modernizări și 1 miliard și 37 milioane lei sînt alocați de la buget pentru reparații și întreținere. Cum se îmbină acest mare efort financiar al statului cu munca proprie, cu strădania locală a forurilor județene și comunale, a unităților agricole, a populației locale, pentru buna întreținere a drumurilor ?

Ce se face și, mai ales, ce se poate încă face pentru a aduce aceste drumuri într-o stare cît mai bună ? Cum sînt gospodărite fondurile alocate în acest scop ? Ce se întreprinde pentru valorificarea posibilităților locale ?

Pe măsură ce noi zone ale țării intră în circuitul dezvoltării economice moderne, drumurile județene și comunale devin tot mai uzitate. Astăzi mai bine de o treime din traficul rutier al țării se desfășoară pe aceste drumuri.

Dacă ar fi să judecăm după informațiile oferite de direcția de drumuri și poduri a C.S.E.A.L., ar trebui să conchidem că drumurile noastre județene și comunale se prezintă mulțumitor. În ultimii ani, ne încredințează situațiile centralizate la C.S.E.A.L., au fost asfaltate aproximativ 20 la sută din totalul șoselelor județene ; 71 la sută din drumurile județene și 55 la sută din cele comunale au fost pietruite și ca atare ar trebui să ofere condiții satisfăcătoare pentru circulație.

Din păcate, ceea ce spune hîrtia nu se potrivește întotdeauna cu realitatea. În cursul raidului nostru am străbătut numeroase drumuri pe care situațiile oficiale ni le indicaseră drept bune, și a căror stare de fapt ne-a stupefiat. Cum pot fi numite „moderne" drumuri cu gropi și bălți, cu marginile mîncate — deoarece fuseseră construite fără borduri — pe care conducătorii-auto fac un adevărat slalom, iar autobuzele își hurducă pasagerii ? Aceasta e starea multor drumuri în județele Ilfov, Iași, Covasna, Dolj, Arad și alte județe ale țării. Pe unele dintre ele, abia s-a turnat asfaltul, și au și început să se strice. Șoseaua asfaltată București—Berceni—Vidra—Vărăști, de pildă, cu o lungime de aproximativ 40 kilometri, neîntreținută cum trebuie, este măcinată în multe locuri, plină de gropi care se cască adînc în asfalt. Porțiuni întinse de șosea nu mai pot fi reparate, ci trebuie reconstruite. Dar nu acestea ne interesează în primul rînd, ci uriașa rețea de aproape 60 000 km drumuri împietruite sau chiar de pămînt, pe care circulația mărfurilor și a călătorilor poate și trebuie să se desfășoare în condiții cît mai bune.

Iată cîteva din constatările raidului nostru. În bazinul Baraoltului din județul Covasna, autobuzele care transportă minerii din comunele Aita Medie, Belin, Aita Mare și Filia spre minele din Virghiș înfruntă vicisitudinile unor șosele greu practicabile. „Situația a ajuns precară — ne spune tov. Roman Wilhelm, directorul I.T.A. din Sf. Gheorghe. Autobuzele nu mai pot face față. Se afundă în noroaie și adeseori rămîn acolo. Ne-am gîndit chiar să le înlocuim cu autocamioane grele".

„Pe traseele Argetoaia—Secu, Dilga—Belcin, Ciutura—Mîrza, din județul Dolj — ne spune Ion Șerbănescu de la I.T.A. Craiova — am suspendat în primăvara aceasta între 3 și 7 curse zilnic, deoarece drumurile erau atît de desfundate încît nu se mai putea circula. Și în prezent, pe multe drumuri județene, indicatorii economici din transporturi nu se pot realiza". „Neglijarea totală a întreținerii unor drumuri județene circulate, ca Feldru—Rodna, Teaca—Silivaș, Bistrița—Șieu—Monor, porțiunea Herina—Sînmihaiul de Cîmpie, din județul Bistrița-Năsăud, ne costă foarte scump — ne spune Ion Crișan, de la autobaza Bistrița. În luna august am consumat o cantitate dublă de oțel pentru arcuri față de condițiile normale de exploatare și, în locul unei viteze comerciale de 60 km/oră, abia realizăm 40 km/oră". „Greșit sînt încadrate în categoria III și IV drumurile care leagă între ele localitățile Ineu—Tîrnova—Nadăș—Arăneag—Șilindia sau Cermei—Apateu—Ineu, din județul Arad — subliniază Teodor Lucia de la I.M.A. Sicula. Cu multă bunăvoință se potrivesc categoriilor V și VI, adică ale celor mai prost întreținute. Mulți salariați navetiști întîrzie deseori la lucru fiindcă mașinile se strică și rămîn în drum".

Starea multor drumuri împietruite dezminte statisticile de la consiliile populare județene și C.S.E.A.L. De obicei, prin **împietruit** specialiștii înțeleg un drum fără gropi sau alte stricăciuni, un drum carosabil. Dar foarte multe nu întrunesc nici pe departe calitatea ce li se conferă. Adeseori sînt acceptate sub această denumire drumuri pe care s-a făcut o treabă de mîntuială : s-au cărat cîteva tone de piatră, care a fost aruncată fără răspundere peste gropi, amestecată apoi cu noroiul abundent și gata, drumul e declarat împietruit. Așa stau lucrurile în comunele Gropnița, Focuri, Coarnele Caprei, Brăilești ș.a. din județul Iași, pe multe din drumurile care converg spre stațiile de cale ferată și I.T.A., spre mori, spre silozuri. Dacă directorului și inginerilor de la direcția județeană li s-ar imputa măcar o parte din sutele de mii de lei zvîrliți în praful sau noroiul acestor „drumuri" ar mai proceda ei oare cu atîta iresponsabilitate ?

Starea actuală a drumurilor județene și comunale pune cu acuitate în discuție problema calității. **Subliniem acest lucru, deoarece calitatea drumului se răzbună asupra autovehiculului, asupra calității multor mărfuri transportate provocînd mari pagube — calculabile și incalculabile — economiei naționale.** Se mai știe, de altfel, că drumurile se și strică foarte ușor. Cu atît mai mult se cere ca efortul de întreținere să fie de calitate și permanent.

■

Un drum bun, modern aduce beneficii. Iar efectele economice — după cum ne explică ing. **Șoitariu Ionescu**, de la Direcția generală a drumurilor din Ministerul Transporturilor — pot fi împărțite în două categorii : efecte direct calculabile, exprimabile matematic, și altele indirecte, care nu pot fi estimate în bani, dar sînt foarte importante. Efectele directe sînt scăderea cheltuielilor legate de funcționarea autovehiculelor, economii rezultate din scurtarea duratei parcursului, scăderea numărului de accidente și implicit a daunelor rezultate din ele, descongestionarea circulației prin creșterea capacității drumului, reducerea costului întreținerii kilometrului de drum modernizat față de cel împietruit. Printre efectele indirecte se numără posibilitatea dezvoltării capacităților de producție, facilitarea turismului, ridicarea nivelului asistenței medico-sanitare etc. Ținînd seama de faptul că, în stadiul actual al calculului economic, din multitudinea efectelor, cu ajutorul datelor de care dispunem, numai o parte poate fi evaluată, efectul real favorabil al menținerii stării bune a drumurilor este deci cu mult mai mare.

Calculul exact este complicat, greu de făcut. Multe elemente nu pot fi cuprinse și apreciate integral. Nu se cunoaște cu precizie nici intensitatea traficului și sînt foarte mari diferențele calitative între un drum și altul. Se știe însă — după cum ne declară tovarășul ing. **S. Niță**, directorul tehnic al Centralei transporturilor auto — că în prezent vehiculele noastre realizează un coeficient mediu de parcurs de 1,124, ceea ce corespunde unei circulații pe drumuri de categoria III și IV (în cadrul clasificării actuale pe șase categorii de calitate). Dacă s-ar îmbunătăți starea drumurilor și s-ar realiza un coeficient corespunzător numai categoriei a II-a de drum (deci nu de categoria I, ceea ce ar presupune numai drumuri modernizate), cheltuielile de transport s-ar reduce cu 11 la sută. Pe elementele principale ale cheltuielilor, situația se prezintă astfel :

— carburanți	cca. 64,8	mil.	lei
— amortismente	„ 72,2	mil.	„
— întreținere	„ 86,9	mil.	„
— reparații capitale	„ 34,8	mil.	„
Total	258,7	milioane	lei

Această cheltuială în plus la elementele amintite a fost calculată în raport cu parcul de autovehicule al Ministerului Transporturilor, care reprezintă doar circa 30 la sută din totalul existent. Deci la aceste elemente, care sînt departe de a reprezenta ansamblul cheltuielilor în plus, pierderile se ridică la circa 800 milioane lei anual. Este cazul să arătăm aici că și durata de funcționare în timp a autovehiculelor s-ar prelungi și s-ar evita casarea înainte de vreme a sute și mii de vehicule în fiecare an. Pornind de la 70 000 de lei, cît reprezintă costul mediu al unui camion, și 180 000 de lei — costul unui autobuz, devine limpede că suma de mai sus se rotunjește cu multe alte zeci și zeci de milioane. Afară de aceasta, ar crește viteza de circulație și, cu același număr de autovehicule, în același interval de timp, s-ar putea efectua mai multe transporturi.

Nu dispunem de date concrete pe economie cît se pierde la transportul recoltei care-și începe parcursul în circuitul economiei naționale pe drumurile județene, cîte legume se depreciază înainte de a ajunge pe piețele de desfacere, cîte ouă sau cîtă sticlărie se sparge pînă ajunge la destinație, după ce mărfurile respective au fost hurducate pe drumurile prost întreținute. Putem da însă un exemplu concret, parțial, dar edificator, oferit de I.L.F.-București. La fiecare cursă efectuată pînă la C.A.P. Vidra și înapoi (pe un drum asfaltat, la porțile Bucureștiului, dar ajuns într-un hal de degradare excesivă — n. aut.), care în loc de 2 ore durează 6 ore, se cheltuiesc 160 lei în plus. La 50 de camioane zilnic, în lunile de vîrf, se pierd cîte 208 000 lei pe lună. În plus, deprecierile la roșiile transportate reprezintă circa 20 la sută din valoarea lor. Situații asemănătoare avem pe zeci și zeci de sectoare de drum, din toată țara. Se știe, de asemenea, că din totalul liniilor de autobuze care leagă între ele diferitele localități, mai bine de două treimi se desfășoară pe drumuri județene și comunale, dintre care multe se află într-o stare necorespunzătoare. Din același motiv, multor solicitări de a înființa curse pe noi trasee nu li se poate face față.

Firește, estimările prezentate mai sus sînt departe de a fi îmbrăcat toate aspectele sau de a fi complete. Dar chiar așa parțiale cum sînt, ele au darul să dovedească realitatea următoare : **la ora actuală pierderile de pe urma faptului că rețeaua de drumuri județene și comunale nu este bine întreținută depășesc cu mult sumele cheltuite pentru modernizarea și întreținerea drumurilor.** Sau altfel spus în cazul unor drumuri intens circulate, întreținerea lor în bună stare reprezintă o cheltuială mult mai mică decît pierderea provocată de neglijarea acestei operațiuni. Dacă mai avem în vedere și tendințele de dezvoltare rapidă, explozivă a transporturilor și relativa rămînere în urmă a construcției și întreținerii de drumuri, este limpede că aceste pierderi, în loc să scadă, vor crește, influențînd negativ activitatea multor sectoare ale economiei. **De aici rezultă o seamă de concluzii pentru direcția de specialitate din C.S.E.A.L., pentru direcțiile județene de drumuri, pentru consiliile populare comunale, cu privire la importanța pe care trebuie s-o acorde toate aceste foruri drumurilor locale, stabilirii celor mai juste criterii la efectuarea cheltuielilor reclamate de investițiile în drumuri și de întreținerea lor, pentru a se menține raportul optim posibil între creșterea intensității traficului și capacitatea rețelei rutiere. Problema încă tratată de mulți ca periferică a drumurilor locale este de fapt o importantă problemă a economiei naționale, la rezolvarea căreia se impune participarea efectivă a tuturor factorilor interesați.**

■

Să aruncăm o privire și asupra modului cum folosesc organele locale și județene fondurile alocate de stat. Sînt ele folosite oare cu judiciozitate, în așa fel încît să răsplătească efortul financiar al statului ? Am pornit de la planurile anuale de lucru. **Nu totdeauna acestea reflectă o concepție științific fundamentată, bazată pe un calcul al eficienței economice a drumurilor, iar prioritățile sînt stabilite uneori în funcție de diverse interese strict locale.** Așa, de pildă, în județul Ilfov se asfaltează un drum cu trafic minim — ca cel de la Manasia spre Gîrbovi — și nu se asfaltează, nu se întrețin drumuri județene importante care converg spre București sau alte centre economice ale județului. Din cauza unei surpări de teren, ale cărei urmări un autogreder și un excavator le-ar putea înlătura în cîteva zile — dar aceste utilaje lucrează în alte părți — drumul Beclean-Braniștea este închis și transporturile se fac pe o rută ocolită, mai lungă cu 50 de km. Într-un județ calamitat ca Bistrița-Năsăud se depun eforturi materiale mari pe o porțiune cum este cea între Blăjeni și Caila, deși multe altele ar merita prioritatea. Exemple de acest fel se pot cita din multe zone ale țării. În multe locuri sînt astfel satisfăcute ambiții mărunte, în dauna interesului general.

E regretabil că nici la județe, nici la C.S.E.A.L. nu există o documentație științifică de stabilire a priorităților, care să determine alocarea cu precădere a fondurilor și dotărilor tehnice pe anumite tronsoane de drum ce se impun realizate în primul rînd. Despre ce activitate rațională poate fi vorba, dacă în județul Ilfov, de pildă, care are în acest an plan de asfaltare de 25 km, activitatea e dispersată pe 17 șantiere, risipite pe diferite drumuri ale județului, făcîndu-se aici 1 km. colo 2—3 km... ? Asfaltarea unui drum de legătură mai important durează uneori 5, alteori 10 ani. Nu s-a terminat încă drumul și trebuie întreprinse refaceri, fiindcă diferitele porțiuni izolate nu se întrețin în mod corespunzător.

De asemenea, ne-ar fi interesat să vedem în ce măsură întreținerea drumurilor are în vedere particularitățile zonale ale țării. E limpede pentru oricine că în zonele de deal sau munte, brăzdate de multe cursuri de apă, piatra de toate felurile e mai la îndemîna constructorilor, nu trebuie transportată de departe, se află alături de drum. Alta e situația în Bărăgan sau în șesul Banatului, unde trebuie adusă de la mare distanță și, după cîteva luni de la așternerea ei pe drum, dispare înghițită de noroi. Or, nici sumele alocate pentru întreținere și nici soluțiile practicate nu țin suficient seama de aceste particularități, iar la șes cele cîteva lopeți de pietriș răspîndit pe suprafețe exagerat de mari dau rezultate bune doar în rapoarte și scripte. În schimb, se irosesc fonduri însemnate cu transporturi neraționale de materiale ; se consumă carburanți, se cheltuiesc bani grei cu deplasarea lucrătorilor, a personalului de supraveghere și control, cu diurne etc. Astfel, pentru comunele Colibași și Goștinari din Ilfov, piatra adusă cu trenul din țară e descărcată la Budești, la 20—25 km distanță, și nu la Vidra, pînă unde ar fi doar 8 km. Și pe drumul Sf. Gheorghe-Araci-Brașov se cară piatră (din păcate foarte rar) din localități îndepărtate, deși după spusele primarului din Araci, Ungvari Istvan, în comună există posibilități pentru deschiderea unei cariere. „Nu trebuie nici o investiție. Avem și brațe suficiente de muncă" — ne spune interlocutorul nostru. Foarte bine : ce îndemn exterior se mai așteaptă ? „Ducem deseori lipsă de piatră — ne spune ing. Gh. Găiteanu, directorul Direcției județene de drumuri Arad — fiindcă șeful autocoloanei de la Almaș, principalul nostru furnizor de mijloace de transport, ne servește printre ultimii, numai cînd este în gol de producție".

Cu atîtea supape de scurgere a fondurilor — și n-am citat decît foarte puține — devine limpede că eficiența cheltuielilor făcute pentru întreținerea drumurilor este, fără nici o exagerare, derizorie.

Se poate însă și altfel. De curînd, în județele Prahova — ne spune tov. ing. Gh. Dumitrescu, vicepreședinte al consiliului popular județean — un colectiv de specialiști a realizat un studiu ale cărui concluzii fiind aplicate, s-au economisit importante fonduri, care suplimentează în prezent potențialul folosit în construcția și întreținerea drumurilor : 6 milioane de lei se economisesc numai prin folosirea mai bună a materialului din zonă la repararea drumurilor și prin reducerea transporturilor de la distanță. Alte milioane de lei rezultă din introducerea ciururilor mecanice la balastiere, executarea în regie proprie a dalelor, bordurilor, parapeților ș.a.m.d.

Fără îndoială că există încă numeroase rezerve neexplorate, necunoscute și nepuse în valoare la județe. Dar pînă la valorificarea acestora, nu putem să ne declarăm satisfăcuți de modul de organizare, îndrumare și control al activității de întreținere și reparare a drumurilor de către C.S.E.A.L. Despre o sintetizare sau generalizare a experienței înaintate, la județe nu se știe nimic. Răspunderea consiliilor populare județene și a direcțiilor lor de specialitate pentru starea drumurilor a fost încă în prea mică măsură implicată. Toți sînt dispuși să dea vina pentru starea drumurilor pe lipsa de fonduri și nicidecum pe propria lor activitate, puțin chibzuită.

■

Dincolo de fondurile importante pe care le alocă statul, un capitol important la întreținerea drumurilor reprezintă și contribuția voluntară în muncă — cu brațele, cu atelajele și cu autovehiculele. În fiecare an, în adunări populare, se votează nivelul acestei contribuții. La scara întregii țări, e vorba de peste 10 milioane de zile-muncă cu brațele și peste 1,3 milioane cu atelajele, ceea ce reprezintă, la județe, între un sfert și o treime din fondurile pentru drumuri. **E și firesc să nu se aștepte totul de la stat, deoarece în principal drumurile locale satisfac necesități locale ale cooperativelor agricole de producție, ale unităților agricole de stat, ale aprovizionării locale, ale transportului călătorilor.** Fiecare C.A.P. are de transportat, numai în următoarele săptămîni ale campaniei de toamnă, cîteva mii de tone de produse agricole. Pe aceste drumuri se transportă producția agricolă spre orașe, pe ele vin mărfurile de la orașe. Or, în fiecare toamnă se repetă aceleași situații neplăcute și de nedorit : autovehiculele se împotmolesc și se strică, operația de transportare a recoltei spre magazii, centre de recepționare, silozuri, fabrici de prelucrare etc. durează de două și trei ori mai mult, iar cantități mari de recoltă, neridicate la vreme, se depreciază în cîmp. De starea drumurilor depinde nu numai economicitatea transportului, ci și operativitatea legăturilor și influența pe care acestea o au asupra bunei funcționări a întregului mecanism economic.

Iată deci care-i importanța și locul pe care contribuția voluntară în muncă este chemată să joace în buna întreținere a drumurilor.

În multe comune roadele contribuției în muncă se văd. Dar în altele ?

Comunele Colibași și Goștinari sînt situate undeva pe un drum județean, la mijlocul distanței dintre București și Dunăre. Sînt comune înstărite, cu case mîndre, înecate în verdeața răcoritoare a curților, cu numeroase garduri de piatră ; peste 300 televizoare sînt la Goștinari, 28 autoturisme proprietate particulară — la Colibași. Dar oamenii sînt gospodari numai pînă la poartă. Drumul e presărat cu hîrtoape. Se circulă greu. Cum stau lucrurile cu contribuția în muncă ? La Colibași s-a efectuat, după datele direcției județene de drumuri, în proporție de 22 la sută, la Goștinari — 15 la sută. Zile-muncă cu atelaje și autocamioane nu s-au efectuat deloc. Totuși, peste 7000 tone de produse scoate C.A.P.-ul din prima comună amintită, încă o dată pe atîta scot cele două C.A.P. ale celeilalte, plus cîteva mii tone de legume ce se scot de pe loturile individuale și care iau drumul piețelor. Toate se transportă pe același drum județean.

La nivelul unui singur județ, Arad, de pildă, unde valoarea contribuției în muncă este planificată la nivel de 8 milioane lei pe anul în curs, pînă acum s-a realizat doar jumătate. În comunele unde direcția județeană de drumuri și-a asigurat o bună colaborare cu conducerea locală, cum sînt Pecica, Ignești, Zăbran, planul lucrărilor de întreținere prin contribuție voluntară a fost îndeplinit în proporție de 110 la sută. În schimb la Hălmagiu, Fîntînele, Livada nu s-a făcut mai nimic.

O situație asemănătoare este și în județul Dolj, unde pînă la 1 septembrie s-au realizat doar 60 la sută din contribuția cu brațele și 45 la sută cu mijloacele de transport. În comunele Cerătu, Brabova, Pielești, Terpezița — contribuția a fost sub 10 la sută ! De vină sînt în mare măsură și primarii. Pornind pe linia minimei rezistențe, se autoexclud de la îndeplinirea îndatoririlor lor la întreținerea drumurilor. Ei propun ca **sumele care se încasează în locul muncii efectuate să devină efectiv fonduri pentru întreținerea drumurilor,** cu care să se plătească echipe permanente sau semipermanente de lucru. Indiferent de hotărîrile ce vor fi luate, actele normative care reglementează această activitate se cer îmbunătățite.

În județul Iași, situația e alta. „Noi am sprijinit în acest an cu contribuție în muncă pietruirea drumului de legătură al comunei noastre cu calea ferată și artera principală rutieră spre Iași — ne spune G. Straton, primarul comunei Gropnița, Iași. S-au efectuat lucrările necesare pe toată distanța de aproape 8 km, aflată în raza comunei noastre. Dar ce folos — dacă pînă la stația Potîngeni și pînă la baza de recepție de la Larga-Jijia mai sînt încă vreo 3 km de drum complet desfundat, din raza comunei Movileni. Cetățenii din Movileni, nefolosind acest drum, decît foarte puțin, nu sînt interesați să-l repare. Ei au alte căi de acces către arterele principale. Pe cînd noi trebuie să transportăm pe acest drum mii de tone de cereale și alte produse agricole. Am încercat să reparăm și aceste porțiuni, dar nu avem materiale de construcție". Deci **se impune ca fiecare lucrare în parte și toate în ansamblu să se completeze reciproc. Este o treabă care se cere organizată bine de către direcțiile județene de drumuri.**

Sînt și cazuri cînd rezultatele contribuției în muncă nu se văd, deoarece efortul oamenilor a fost folosit în alte acțiuni, cum ar fi înfrumusețarea satului. Treci, de pildă, prin comuna Ozun, județul Covasna, și vezi drumurile comunale îngrijite, șanțurile săpate, flori, borduri. Acolo a îngrămădit Stanciu Ion, primarul, întreaga prestație a anului de față. Or, **contribuția în muncă se face la drumuri, corespunzător îndrumării forului de specialitate.**

■

Recent, Gh. Eremia, cantonierul comunei Ion Roată din județul Ilfov, și-a manifestat public nemulțumirea : „Mai bine îmi dau demisia decît să rîdă lumea de mine" — zicea el. Era nemulțumit de programul zilnic de muncă pe care i l-a întocmit primarul comunei ; îi ceruse să pună mîna pe roabă și lopată, și să astupe denivelările de pe drumurile comunale. De ani de zile, acest salariat, muncitor la drumuri, care răspunde de o porțiune de 5—6 km de drum județean sau comunal, s-a obișnuit să primească leafă de la stat și să se socotească un fel de inspector care controlează pe cei ce muncesc în cadrul contribuției voluntare. El aprecia că n-are obligații concrete și socotește și azi că e sub demnitatea lui să lucreze la reparatul drumurilor, deși aceasta-i e menirea, pentru asta e plătit.

Aici sîntem datori și cu o explicație cititorilor. Ca urmare a unor măsuri luate de C.S.E.A.L., aproximativ jumătate din numărul cantonierilor au fost trecuți la comune, măsură menită să asigure consiliilor populare comunale capacitatea de a contribui la îmbunătățirea activității lor de întreținere a drumurilor. Din păcate însă, mulți cantonieri au devenit niște aprozi comunali, ca de pildă în comuna Afumați și Dranic, județul Dolj. În Sîmnicu de Sus, Vîrvaru și Argetoaia, din același județ, au fost folosiți la încasarea impozitelor. Este un abuz cu implicații pentru buzunarul statului, destul de larg practicat chiar de cei chemați să chivernisească cu cea mai mare grijă fondurile — primarii și funcționarii consiliilor populare, cu buna știință a forurilor județene. Cealaltă jumătate a cantonierilor se află încă în subordinea direcțiilor județene de drumuri, care n-au posibilitatea să-i folosească la lucrări mai importante și nici să-i controleze dacă lucrează, cum și în ce fel. E probabil singurul detașament de muncitori din țara noastră unde de tînăr poți fi pensionar onorific și cu leafă întreagă. Măsura aceasta de „diversificare" a preocupărilor cantonierești nici măcar n-a fost aplicată unitar. De pildă, în județul Constanța, toți cantonierii au rămas în subordinea direcției județene de drumuri. **„Numai o concepție unitară despre rolul cantonierului și picherului, stabilirea unor sarcini și răspunderi concrete pentru fiecare dintre ei vor permite folosirea lor eficientă** — e de părere ing. **Marius Popescu**, inginer-șef al Direcției județene de drumuri din Ilfov. Deocamdată, sînt niște bugetivori, a căror contribuție la întreținerea drumurilor e disproporționat de mică în raport cu salariul pe care-l primesc". **Este necesar să se pună ordine în organizarea activității picherilor și cantonierilor. Să fie recrutați după criteriul apropierii locului de muncă de domiciliu, să aibă sarcini precise cu termene precise, cu volum fizic și valoric care să poată fi urmărit de direcția județeană de drumuri și să lucreze de la caz la caz sub permanenta supraveghere a reprezentantului forului local, al primăriilor sau al direcției de drumuri.**

Anomalii sînt și la nivelul conducerilor județene. Prin sarcinile sale, o direcție județeană de drumuri e un organ tehnic care, în principal, ar trebui să fie încadrat cu ingineri de specialitate, eventual și tehnicieni, ca în rețeaua drumurilor naționale. În multe județe, gradul de înzestrare cu oameni de specialitate e minim. Se impune însă ca răspunderea fiecărui salariat al direcției județene de specialitate pentru efectuarea lucrărilor, pentru calitatea lor să fie repusă în cauză. Acești funcționari trebuie să-și desfășoare în mult mai mare măsură activitatea pe teren, acolo unde se repară, se refac, se modernizează drumurile și nu în birourile de la centrul județului.

— Au avut dreptate cînd mi-au spus că drumul e „la înălțime" !

În concluzie, din investigațiile noastre se desprinde necesitatea ca toți factorii interesați să contribuie în mod susținut la soluționarea problemei drumurilor locale și județene. Fondurile considerabile care se pun la dispoziție se cer mult mai eficient folosite. Cea mai importantă investiție pe care o reclamă drumurile locale este însă investiția de spirit gospodăresc și răspundere matură din partea direcțiilor de drumuri și a forurilor lor tutelare, comitetele executive ale consiliilor populare județene, care neglijează încă această activitate. Cu aceeași urgență se impune o mai judicioasă valorificare a potențialului uman și tehnic, a numerosului detașament al cantonierilor, a personalului de care dispun direcțiile județene de drumuri. Considerăm că C.S.E.A.L. îi revine o mare răspundere în ceea ce privește coordonarea activităților respective, crearea și perfecționarea cadrului normativ care să stimuleze soluționarea tuturor aspectelor privind drumurile locale și județene, această problemă de o însemnătate covîrșitoare a economiei naționale.

Anchetă realizată de **Al. PLAIEȘU, Ambrozie MUNTEANU, Nistor ȚUICU, Manole CORCACI, Gabriel GOIA, Mihai BAZU.**

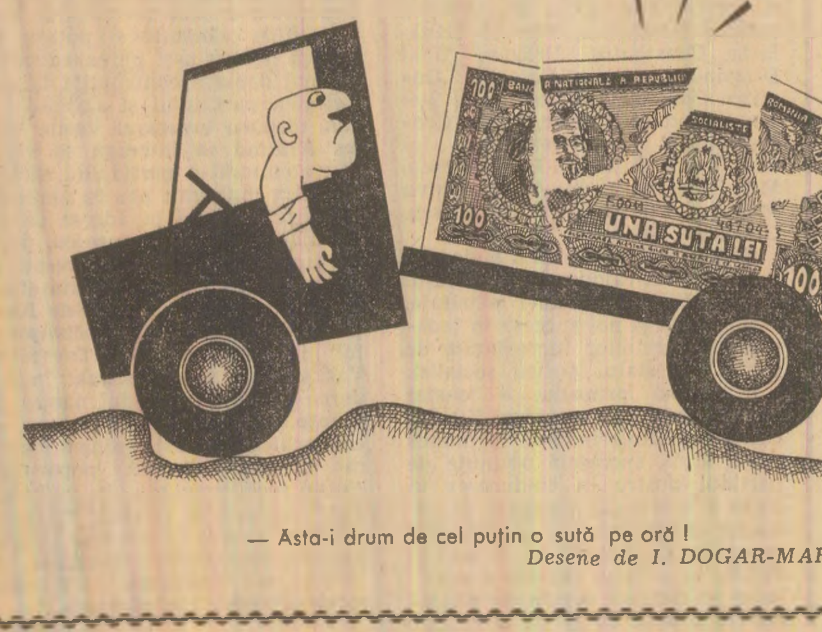

— Asta-i drum de cel puțin o sută pe oră !

Desene de I. DOGAR-MARINESCU

pagina economică

LUCRĂRILE AGRICOLE DE TOAMNĂ
CÎT MAI REPEDE ŞI DE BUNĂ CALITATE!

ÎN JUDEŢUL PRAHOVA

„Planurile operative", oricît de frumoase, nu aduc singure porumbul în pătule...

În această toamnă, în judeţul Prahova, griul se va însămînţa în proporţie mai mare după plante care părăsesc terenul tîrziu. De aceea grăbirea recoltării porumbului, floriisoarelui, sfeclei de zahăr are o dublă importanţă : să se evite pierderile de produse şi să facă cu putinţă pregătirea terenului pentru semănat. Această situaţie — ne spunea inginerul Aurel Furfurică, directorul direcţiei agricole judeţene, ne obligă să acţionăm operativ, organizat, încît toate lucrările din acest sezon să se execute la timp. Or, pînă la ora actuală, lucrările agricole de toamnă n-au evoluat satisfăcător. Pînă la data de 25 septembrie în cooperativele agricole din cele 34 000 hectare cultivate cu porumb au fost recoltate numai 4 197 hectare ceea ce reprezintă doar 12,2 la sută din suprafeţe. Aceasta face ca şi lucrările de pregătire a terenului să se desfăşoare în ritm lent. Din totalul celor 30 500 de hectare pe care le vom însămînţa cu griu au fost pregătite numai 15 700 de hectare.

Directorul direcţiei agricole a amintit cîteva din cauzele care determină ritmul lent al lucrărilor în această campanie — tractoare în afara circuitului productiv, lipsa mijloacelor de transport al porumbului, slaba organizare a muncii — şi a reliefat unele măsuri care au fost luate pentru a impulsiona recoltatul şi pregătirea terenului.

Sînt, într-adevăr, măsuri bune, dar să vedem cum se materializează pe teren. În fiecare unitate agricolă au fost întocmite planuri privind desfăşurarea lucrărilor agricole. Numai că prevederile respective nu se îndeplinesc, atît datorită slabei organizări a muncii cît şi lipsei de control pe teren din partea specialiştilor din unităţi şi de la direcţia agricolă. La cooperativa agricolă din **Bucov**, de exemplu, s-au depus eforturi pentru grăbirea recoltării porumbului care a fost strîns de pe 300 ha din cele 150 ha cultivate cu această plantă. Dar executarea arăturilor întîrzie datorită faptului că nu se eliberează terenul de coceni. Brigadierul Ion Chivu nu ştia precis cît teren a fost eliberat. Şi nu întîmplător. În loc să fie pe teren, să organizeze munca oamenilor, brigadierul îşi petrece timpul la birou. Nici pregătirea terenului nu decurge în ritm corespunzător. Aceasta din cauză că, de cîteva săptămîni la cooperativa agricolă din Bucov lipseşte inginerul agronom. Aici, contrar indicaţiilor direcţiei agricole, tractoarele lucrează dispersat, ceea ce nu permite executarea unui control asupra calităţii lucrărilor din partea conducerii cooperativei. În ziua de 23 septembrie, ziua raidului, **doar trei tractoare din cele 12**, lucrau pentru pregătirea terenului în vederea însămînţării griului de toamnă. Or, în acest caz se impunea o intervenţie hotărîtă din partea direcţiei agricole.

În alte unităţi, deşi încadrate cu ingineri agronomi, se lucrează totuşi dezorganizat. În cooperativa agricolă din Loloiasca, inginerul agronom Vasile Tudose nu obişnuieşte să-şi facă programarea zilnică a activităţilor tractoarelor şi maşinilor agricole. Aşa se explică de ce din cele 5 tractoare, 3 nu lucrau (unul în reparaţie, două făcîndu-şi plimbarea pe şosea), de ce echipele de cooperatori încep lucrul tîrziu şi pleacă devreme, iar atelajele şi mijloacele de transport sînt folosite cu mult sub capacitatea lor. În aceste zile, cu o organizare mai bună a muncii, s-ar fi putut recolta aici nu 50 hectare de porumb, din 224 existente, ci mult mai mult, lucru de altfel recunoscut şi de către preşedintele cooperativei agricole.

În unele cooperative agricole există, e drept, o mai bună organizare a muncii în ce priveşte recoltarea porumbului, dar se întîmpină greutăţi în pregătirea terenului pentru semănat. Tractoarele de la secţiile întreprinderilor de mecanizare a agriculturii Bărcăneşti şi Înotesti „cad" în brazdă, reparaţia lor făcîndu-se anevoie din cauza lipsei unor piese de schimb.

Din datele existente la direcţia agricolă reiese că peste 200 de tractoare din cele 1 170 existente, nu se pot folosi efectiv în campanie. O mare parte stau pe butuci, fiind în reparaţii curente sau accidentale prin ateliere, iar altă parte sînt folosite la diverse transporturi. De asemenea, nici puţinele combine nu sînt folosite la întreaga lor capacitate la recoltarea porumbului la întreprinderile pentru mecanizarea agriculturii din Bărcăneşti şi Buda. Era necesar ca direcţia agricolă judeţeană, cunoscînd asemenea situaţii, să ia măsuri urgente pentru înlăturarea deficienţelor.

O constatare generală care reiese din raidul efectuat este aceea că nici tractoarele în perfectă stare de funcţiune nu sînt folosite cu chibzuinţă. Indicaţia ca aceste mijloace tehnice să fie concentrate pe acele tarlale unde condiţiile sînt mai favorabile şi urgenţele mai mari nu se respectă pretutindeni. La cooperativa din Mizil, de pildă, munca a început în toate tarlalele, dar tractoarele lucrează dispersat, fără prea mare randament. Tot aici, s-ar putea să se lucreze în schimburi prelungite ceea ce nu se face în prezent.

Dacă forţa de muncă, mijloacele existente nu sînt nici pe departe folosite la întreaga lor capacitate, acest lucru se întîmplă tocmai din cauză că organizarea muncii, controlul pe teren al organelor tehnice este sporadic şi, evident, ineficace. Mulţi ingineri din cooperativele agricole sosesc de la Ploieşti cînd soarele este sus (e vorba de navetişti), iar cadrele tehnice ale direcţiei agricole judeţene nu reuşesc să cuprindă şi să coordoneze întreaga muncă de campanie. Este necesar ca specialiştii direcţiei agricole să acorde un sprijin efectiv cooperativelor agricole, terminînd cu practica de a sta ţintuiţi în birouri (aşa cum s-a întîmplat în ziua de 24 septembrie) cînd la direcţie erau mai multe şedinţe. Comitetele de partid comunale, organizaţiile de bază din cadrul cooperativelor sînt chemate să-şi exercite efectiv rolul de mobilizator al tuturor cooperatorilor.

Constantin CĂPRARU
Vasile RUSU

ÎN JUDEŢUL VRANCEA

Folosiţi mijloacele mecanice ca unelte de lucru, nu ca prezenţe decorative!

Analizînd posibilităţile existente, specialiştii direcţiei agricole a judeţului Vrancea au întocmit un plan operativ care prevede ca zilnic să se recolteze 860 ha cu porumb, 350 ha floarea-soarelui, 85 ha sfeclă de zahăr. În ultima vreme, cele 6 întreprinderi pentru mecanizarea agriculturii din judeţ au primit sarcina să pregătească pentru recoltatul porumbului şi 24 combine, care să asigure accelerarea ritmului lucrărilor şi în multe unităţi agricole au fost întocmite din timp planuri operative de lucru, adecvate condiţiilor concrete, locale. La cooperativele agricole Prisecani, Gugeşti, Voedin, Băleşti, Ciorăşti şi altele, recoltarea florii-soarelui s-a terminat şi acum toate forţele sînt concentrate la strîngerea porumbului. De asemenea, multe unităţi, ca cele din Păuneşti şi Gologanu, avînd pregătite din timp însemnate suprafeţe de teren, acum cînd după ploile căzute s-au creat condiţii optime, au trecut cu toate forţele la semănatul griului. Întreprinderile agricole de stat au terminat de semănat întreaga suprafaţă de orz şi au început însămînţarea griului.

Există însă multe cazuri cînd se lucrează foarte anevoios. Deşi în fiecare unitate există cel puţin o tarla pe care porumbul a ajuns la maturitate, totuşi în 17 cooperative agricole recoltatul porumbului nu a început. În aceleaşi unităţi, într-un ritm lent se desfăşoară lucrările de recoltare a celorlalte culturi de toamnă. De exemplu, la cooperativa agricolă Ciuşlea, deşi există 460 braţe de muncă organizate în 5 brigăzi de cîmp, în ultimele 4 zile s-au recoltat doar 10 hectare de floarea-soarelui, iar culesul porumbului nu a început. Aceeaşi situaţie se înregistrează şi la cooperativa agricolă din Obileşti care, după cum ne spunea inginerul şef Paul Radnev, are de recoltat 390 ha porumb, 180 ha floarea-soarelui şi 100 ha sfeclă de zahăr. În cele două brigăzi de cîmp, sînt înscrişi 240 cooperatori apţi de muncă, dar în ziua de 22 septembrie erau la lucru abia 65 de oameni. Aşa se explică de ce în ultimele 4 zile s-a strîns recolta doar de pe 20 ha porumb şi floarea-soarelui.

Ritmul de lucru cu totul nesatisfăcător reiese din datele centralizate pe judeţ. În săptămîna de la 11 la 18 septembrie, s-au recoltat, în medie, zilnic doar 200 ha porumb, 360 ha floarea-soarelui şi 42 ha sfeclă de zahăr. Era de aşteptat ca, în zilele următoare, în toate unităţile să fie luate măsuri pentru intensificarea ritmului de lucru. Dar în ultimele 4 zile viteza zilnică de recoltare a ajuns numai la 1 100 hectare cu porumb, floarea-soarelui şi sfeclă de zahăr. Într-un asemenea ritm, pentru strîngerea recoltelor de pe cîmp sînt necesare încă aproximativ 70 zile. Una din cauzele care determină întîrzieri este nefolosirea judicioasă a mijloacelor mecanice. Întreprinderea de mecanizare Floreşti are 7 combine C.T.-2 R şi o combină „Gloria" dar nici una nu este folosită la recoltarea porumbului. Dacă s-ar folosi mijloacele mecanice de care dispun cele 6 întreprinderi de mecanizare din judeţ, viteza zilnică de recoltare la porumb ar putea creşte cu minimum 100 de hectare.

În judeţul Vrancea sînt rămase în urmă şi lucrările de eliberare a terenului, ceea ce are repercusiuni dintre cele mai negative şi asupra pregătirii condiţiilor de însămînţare a griului. După cum se ştie, s-au dat indicaţii pentru a se evita însămînţarea griului pe tarlalele care au mai fost cultivate cu această plantă doi ani la rînd. În mod firesc, specialiştii au stabilit ca, în acest an, jumătate din suprafaţa ce va fi semănată cu griu să urmeze după culturi tîrzii, îndeosebi după porumb. Orientarea desigur este bună. Dar aceste suprafeţe trebuie să fie eliberate, arate şi pregătite, cu cel puţin 15 zile înainte de semănat. Asta înseamnă ca pînă la 5 octombrie pregătirea terenului să fie încheiată.

După cum s-a stabilit la cooperativa din Bordeasca, urmează ca cele 500 hectare cu griu să se însămînţeze după sfeclă de zahăr, floarea-soarelui şi porumb. La această dată însă, abia sînt eliberate 75 hectare. În ce priveşte cele 52 ha după sfeclă, după aprecierile ing. Lina Chesciu rezultă că recoltatul se va putea începe cel mai devreme la 10 octombrie. În aceste condiţii cînd se va semăna griul ?

Situaţii asemănătoare întîlneşti şi în cooperativele din Bogheşti, Corbiţa, Ruginesti, Bogza, care au pregătit abia 20—30 la sută din suprafaţa care trebuie însămînţată cu griu.

Este necesar ca situaţia semnalată să fie analizată şi mai ales organele agricole să ia măsuri în mod operativ pentru folosirea integrală a forţei manuale şi mecanice pentru intensificarea ritmului lucrărilor agricole.

Ion NISTOR

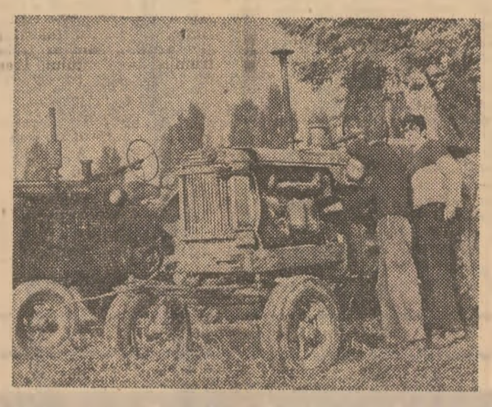

Cînd lucrările agricole sînt atît de aglomerate, este anacronic ca tractoarele şi alte utilaje să stea. Şi, totuşi, această situaţie este des întîlnită în unele unităţi agricole din judeţul Prahova. La cooperativa agricolă Tîrgşorul Vechi, deservită de secţia nr. 22 a I.M.A. Bărcăneşti, 5 tractoare sînt defecte (fotografia din stînga). S-au defectat şi unele utilaje folosite la recoltarea şi manipularea florii-soarelui de la ferma Trîaj a întreprinderii agricole de stat Pucheni (dreapta). Cît timp vor tolera conducerile acestor unităţi ca utilajele respective să stea nefolosite ?
Foto : M. Andreescu

Din nou despre suprastocarea valorilor materiale în industrie

Vasile GHEORGHIU
director general în Ministerul Finanţelor

Accelerarea vitezei de rotaţie a mijloacelor circulante este un factor activ în creşterea eficienţei economice pentru că, pe această cale, procesul economic poate avea loc cu mai puţine fonduri materiale şi băneşti imobilizate în diferitele lui faze — aprovizionare, producţie, desfacere — creindu-se astfel condiţii pentru a se realiza o producţie în plus şi beneficii suplimentare. În acest scop, noile reglementări privind finanţarea şi creditarea producţiei şi a investiţiilor au acordat unităţilor economice dreptul de a utiliza în mod global mijloacele circulante, în limitele normativului financiar aprobat, şi nu rigid, pe elemente, ca pînă acum, fapt care corespunde într-o măsură mai mare nevoilor reale ale întreprinderilor. Se ţine astfel seama de cazurile în care în procesul de aprovizionare, producţie sau desfacere se ivesc temporar unele greutăţi. Dar şi în aceste condiţii, conducerile unităţilor nu sînt scutite de obligaţia de a urmări şi controla riguros, analitic, în structura lor, mijloacele circulante şi de a lua măsuri în consecinţă pentru a nu se forma stocuri supranormative de materii prime, materiale, produse finite, care să ducă la încetinirea vitezei de rotaţie a mijloacelor circulante în ansamblu.

De ce am făcut această precizare ? Urmărind evoluţia din ultimii ani a stocurilor materiale în industrie, se constată că ele au crescut într-o proporţie mai mare decît a sporit volumul producţiei. Oare în totalitate această sporire a stocurilor este necesară, este justificată ? Categoric nu, dacă avem în vedere că în anul trecut, cît şi în primele opt luni ale acestui an, s-a înregistrat un volum important de împrumuturi restante, generate de existenţa unor imobilizări în stocuri supranormative şi fără mişcare, de pierderi peste plan.

Multe ministere au analizat cauzele acestor imobilizări, au luat măsuri adecvate şi au stabilit grafice pentru lichidarea lor. Iar într-o serie de întreprinderi au fost respectate aceste grafice, iniţiindu-se, totodată, acţiuni de prevenire a formării altor imobilizări. Astfel, urmărind cu perseverenţă îndeplinirea întocmai a măsurilor de lichidare a imobilizărilor, Combinatul siderurgic din Galaţi a reuşit ca între 31 martie şi 31 iulie a.c. să reducă la jumătate stocurile supranormative şi de prisos, iar Combinatul de îngrăşăminte chimice din Turnu Măgurele şi uzina de utilaj chimic „Griviţa Roşie" din Capitală şi-au diminuat aceste stocuri cu 11 şi, respectiv, 42 milioane lei.

Rezultatele în acest domeniu nu sînt însă peste tot pozitive. În multe întreprinderi, volumul imobilizărilor este în creştere sau se menţine la acelaşi nivel ridicat, ceea ce înseamnă că, deşi o parte din suprastocări s-au lichidat, s-au format altele noi. Acest fenomen este mai pregnant în unităţi care aparţin de Ministerul Agriculturii şi Silviculturii, de Ministerul Industriei Uşoare şi de Ministerul Industriei Chimice. De pildă, la Combinatul chimic din Craiova, în cursul trimestrului II şi în luna iulie s-au readus în circuitul economic stocuri supranormative şi de prisos valorînd 33 milioane lei, dar s-au creat altele noi de 43 milioane lei. La fel s-au petrecut lucrurile şi la fabrica „Tricodava" din Capitală, la Combinatul textil din Cluj, la Combinatul de piele şi încălţăminte din Timişoara.

Care sînt cauzele care împiedică gospodărirea raţională a fondurilor materiale şi băneşti de către unele unităţi economice şi ce trebuie întreprins pentru eliminarea lor ? Un control efectuat în luna august a.c. de organele financiar-bancare, cu sprijinul comisiilor economice ale comitetelor judeţene de partid, în 109 întreprinderi şi centrale industriale care aveau un volum mai mare de imobilizări, a relevat anumite nereguli în activitatea de aprovizionare, în organizarea producţiei şi a desfacerii, în respectarea disciplinei contractuale. Nu mai puţin de o treime din totalul imobilizărilor consemnate în urma controlului în unităţile aparţinînd Ministerului Industriei Construcţiilor de Maşini s-au datorat efectuării unor aprovizionări peste necesităţi sau în avans. Uzina mecanică Timişoara s-a aprovizionat peste necesar sau în avans cu piese turnate şi forjate, reductoare, aparataje electrice în valoare de 25,6 milioane lei. Situaţii similare s-au întîlnit şi în unităţi din alte ramuri ale industriei. Astfel, uzina „Laminorul" din Brăila a importat în acest an pînză de fierăstrău pentru debitat la cald care asigură necesarul pînă în 1972.

Aspectele citate sînt de-a dreptul paradoxale. Ele ilustrează convingător cît este de oportun ca activitatea de aprovizionare să nu mai fie socotită, ca pînă acum, ca un apendice al producţiei, ci un act esenţial al procesului productiv, cum de fapt şi este. Determinarea cu exactitate a necesarului de materii prime şi materiale — pe bază de norme de consum ştiinţific determinate şi nu globale — încheierea din timp a contractelor cu furnizorii, eşalonarea riguroasă a sosirilor de materii prime, în funcţie de ritmul producţiei, sînt cerinţe care trebuie respectate întocmai în fiecare întreprindere. Resursele de materii prime şi materiale ale economiei nu sînt la discreţie, ca într-un „sac fără fund" din care uzinele, fabricile pot lua cît vor şi cînd vor. Balanţele materiale sînt dimensionate potrivit necesităţilor reale ale industriei, ale economiei în general, şi fiecare unitate nu poate fi „alimentată" cu materii prime şi materiale decît atît cît are nevoie, potrivit cerinţelor îndeplinirii riguroase a planului — şi nimic mai mult !

Viteza de rotaţie a fondurilor circulante este frînată în multe cazuri datorită executării unor produse fără desfacerea asigurată pe bază de comenzi ferme şi contracte, necorespunzătoare condiţiilor de calitate sau fabricate după expirarea termenelor de livrare. Din acest motiv, importante valori materiale, în loc să-şi termine circuitul economic — şi fondurile consumate să fie reîntregite pentru a fi utilizate la un nou ciclu de producţie — stau imobilizate în magazii şi depozite, uneori chiar în spaţiile productive ale întreprinderilor. Fenomenul este caracteristic multor unităţi din industria chimică, ramură în care 38 la sută din imobilizări la unităţile verificate se datoresc acestei cauze. Astfel, Uzina de fibre sintetice din Săvineşti a produs în acest an peste plan şi fără contracte fibre de melană în valoare de peste 26 milioane lei. Este imperios necesar ca întreprinderile să producă numai ceea ce are nevoie efectiv economia, adică ceea ce solicită realmente piaţa internă şi externă.

Menţinerea unor mari stocuri supranormative a fost posibilă în marea majoritate a cazurilor datorită neurmăririi sistematice de către conducerile unor întreprinderi şi centrale industriale a îndeplinirii măsurilor prevăzute în graficele de lichidare a imobilizărilor. Chiar în timpul controlului efectuat în luna august, organele financiar-bancare au găsit, împreună cu conducerile unităţilor economice, posibilităţi de lichidare a unor imobilizări de 140 milioane lei. De ce aceste posibilităţi nu au fost puse în valoare mai din vreme, este greu de înţeles. De altfel, controlul-sondaj a avut şi menirea de a trage la răspundere cadrele care nu şi-au făcut cum trebuie datoria şi au adus prejudicii economiei prin imobilizarea nejustificată a unor fonduri. În baza legilor în vigoare, s-au aplicat 340 de sancţiuni disciplinare salariaţilor vinovaţi, precum şi amenzi contraventionale unui număr de 175 de cadre din unităţile verificate. Sancţiunile, amenzile vor trezi, poate, la realitate pe cei care ignorează cerinţa folosirii chibzuite a tuturor fondurilor materiale şi băneşti încredinţate de stat spre administrare.

Întronarea unei ordini şi discipline riguroase, creşterea răspunderii şi întărirea controlului în gospodărirea mijloacelor materiale şi băneşti constituie o cerinţă imperioasă, care s-a accentuat şi mai mult în condiţiile lărgirii drepturilor centralelor şi întreprinderilor în realizarea gestiunii lor economice. De altfel — în concordanţă cu noile reglementări — întreprinderile, centralele industriale sînt direct interesate în sporirea eficienţei cu care sînt utilizate fondurile, dacă ne referim la faptul că mijloacele circulante vor fi constituite într-o măsură importantă din beneficiile realizate de fiecare unitate economică.

La 4 octombrie
„ZIUA RECOLTEI"

În prima duminică a lunii octombrie, conform tradiţiei încetăţenite în ultimii ani, se sărbătoreşte „Ziua recoltei". În acest an, această sărbătorire va avea loc duminică, 4 octombrie.

Faptul că ne aflăm în toiul lucrărilor agricole de toamnă, lucrări care s-au aglomerat foarte mult ca urmare a întîrzierii vegetaţiei la unele culturi, cît şi situaţia determinată de calamităţile naturale din primăvara acestui an impun ca „Ziua recoltei" să fie sărbătorită prin muncă. În săptămîna premergătoare acestei zile, cît şi la 4 octombrie, eforturile oamenilor muncii de pe ogoare vor fi concentrate la recoltarea cît mai grabnică, accelerată şi fără pierderi a porumbului, florii-soarelui, cartofilor şi altor culturi, executarea la timp şi în bune condiţii a însămînţării griului. În acest scop uniunile judeţene ale cooperativelor agricole de producţie şi direcţiile agricole vor întreprinde acţiuni de mobilizare a ţărănimii cooperatiste, a mecanizatorilor, a lucrătorilor din I.A.S., pentru efectuarea acestor lucrări.

De asemenea, numeroase cooperative agricole şi-au propus să întîmpine „Ziua recoltei" cu obligaţiile contractuale încheiate. Pentru cooperativele agricole constituie un titlu de cinste ca în întîmpinarea acestei zile, să grăbească livrarea cantităţilor contractate la porumb, cartofi, legume, struguri, carne şi lapte.

În acele unităţi agricole în care lucrările vor fi avansate, în ziua de 4 octombrie, în comunele şi satele respective se vor organiza, la căminele culturale sau în aer liber, serbări populare, manifestări sportive. Cu această ocazie, vor fi trecute în revistă succesele obţinute în sporirea producţiei şi a veniturilor, în dezvoltarea economică şi socială a cooperativelor agricole şi satelor noastre, vor fi evidenţiaţi cooperatorii fruntaşi în producţie. Un însemnat număr de cooperative agricole vor sărbători, în această zi, 20 de ani de la înfiinţare.

Cu prilejul „Zilei recoltei", în Capitală, în reşedinţele de judeţe şi în celelalte oraşe vor avea loc manifestări tradiţionale. Pentru aprovizionarea de toamnă a populaţiei, întreprinderile de legume şi fructe, magazinele I.A.S. şi cele intercooperatiste, precum şi cooperativele agricole, vor organiza expoziţii cu vînzare de legume, cartofi, fructe, struguri şi alte produse agroalimentare. În apropierea acestor expoziţii cu vînzare, unităţile de alimentaţie publică din reţeaua comerţului de stat şi cooperatist vor organiza mustării amenajate într-un decor tradiţional, standuri pentru desfacerea produselor industriale şi de artizanat. În Capitală, conform tradiţiei, în Piaţa Obor, ca şi în alte pieţe, se vor organiza tonete şi standuri pentru vînzarea legumelor şi fructelor, bufete, mustării, instalaţii de distracţie etc.

Utilaje de o calitate net superioară

(Urmare din pag. I)

că antieconomică — şi anume, acordarea de **derogări de la documentaţia de execuţie.** Rezultatul ? Se înlocuieşte un material cu altul pe care îl are la îndemînă întreprinderea, se recurge la o tehnologie tradiţională şi, treptat, produsul bun conceput de proiectanţi ajunge să fie mutilat. Aşa se explică, în bună măsură, calitatea necorespunzătoare a echipamentului electric pentru autovehicule produs de uzina „Electroprecizia" din Săcele. Nici mai mult nici mai puţin, aici au fost acordate — în numai opt luni — 450 de derogări de la tehnologia de fabricaţie. De necrezut cum comitetul de direcţie, cadrele tehnico-inginereşti responsabile au putut să dea dovadă de atîta superficialitate cînd au avizat asemenea derogări. Cum era şi de aşteptat, efectele acestei stări de lucruri n-au întîrziat să apară. Numai în acest an au fost respinse la control mult mai mult de 50 la sută din releele regulator, 8 500 de alternatoare şi 7 500 de bobine de aprindere. Nu este admisibilă tolerarea unei asemenea practici păgubitoare. Înlocuirea muncii de concepţie riguros elaborată cu improvizaţii contravine oricăror reguli ale conduitei tehnice şi trebuie tratată ca atare.

În afara derogărilor, în procesul execuţiei apare stridentă — generînd efecte păgubitoare — şi insuficienta preocupare de **a asigura o calitate ridicată fiecărei piese, fiecărei operaţii tehnologice în parte, adică cu precizia cu care a fost conceput produsul în ansamblul său.** Apare şi se amplifică în acest fel neconcordanţa dintre nivelul documentaţiei şi construcţia propriu-zisă a maşinii sau utilajului, contradicţie care sfîrşeşte în realizarea unor produse cu un nivel calitativ diminuat. Cifrele statistice pe care ni le furnizează uzina „Electronica" din Capitală sînt concludente în acest sens : dacă în 1968 radioreceptoarele înregistrate defecte în timpul vînzării au reprezentat 11 la sută faţă de numărul aparatelor vîndute, în 1969 — ponderea lor a ajuns la 13,6 la sută, iar în unele luni din acest an la 21 la sută. Un mare număr de televizoare se defectează înainte de vînzare sau în termenul de garanţie.

Sînt cifre care îngrijorează, mai ales dacă avem în vedere că este vorba de bunuri de folosinţă îndelungată. Ce se întîmplă la această uzină ? Cum, cînd şi unde apar defectele de calitate ? Cine este **răspunzător pentru această stare critică ?** Primele informaţii le aflăm de la ing. **Octavian Juncu,** directorul tehnic al uzinei.

— **Calificarea scăzută a** muncitorilor şi fluctuaţia explică în mare măsură rezultatele nesatisfăcătoare înregistrate în privinţa calităţii produselor. Astfel, la operaţiunea de montaj, deşi ar trebui să existe numai cîţiva muncitori necalificaţi, lucrează în prezent circa 700 de oameni fără calificare corespunzătoare. Or, aceştia au de executat, uneori, operaţiuni de înaltă tehnicitate.

— De ce nu-i calificaţi ?

— Nu avem cînd, pentru că cei mai mulţi, după ce reuşesc să înveţe să execute o operaţiune sau două, pleacă din uzină. Pe de altă parte, nu avem fonduri de şcolarizare. Centrala industrială şi ministerul nu ne-au ajutat în acest domeniu.

Se pare că am intrat într-un cerc viclos. Mai întîi, se angajează oameni — 1 400 numai în acest an — apoi sînt semnate fişele de lichidare, timp în care organizarea instruirii practice stă agăţată de speranţa aprobării fondurilor de şcolarizare solicitate de uzină. Şi zilele trec, producţia merge înainte, refuzurile de mărfuri se înmulţesc. A făcut oare cineva din întreprindere sau din Centrala industrială de electronică şi automatizări un calcul simplu : cît ar costa efortul pentru calificarea muncitorilor de la uzina „Electronica" şi cîte milioane de lei costă economia naţională ezitarea şi tergiversarea soluţionării acestei probleme ? Fie şi numai pentru a se convinge de proporţiile pagubei şi pentru a întreprinde — în sfîrşit — ceva concret pe linia pregătirii cadrelor de la această uzină, ar trebui să facă un astfel de calcul. Statul a investit sute de milioane de lei în uzina „Electronica", înzestrînd-o cu mijloace tehnice moderne, procurate din import, şi nu este permis ca ea să livreze produse deficitare sub aspectul calitativ.

Am asistat zilele trecute la o recepţie a televizoarelor efectuată de brigada de supracontrol a Ministerului Comerţului Interior. Din patru loturi cuprinzînd circa 1 000 de televizoare propuse spre recepţionare, nu a fost admis nici unul. Notăm printre cauze : potenţiometre defecte, canale care nu funcţionează, tuburi cinescop, rezistenţe şi condensatori necorespunzătoare ş.a. Sînt **piese şi subansamble de proastă calitate,** aprovizionate din alte unităţi.

— Aţi intervenit la conducerea uzinei pentru a revizui tehnologia de fabricaţie sau calitatea unor piese ?

— îl întrebăm pe **Liviu Panaiot,** şeful grupei C.T.C. din secţia televizoare.

— Da, am înaintat la serviciul C.T.C. al uzinei o listă cu defectele pe care le constatăm permanent la comutatorii de canale, potenţiometri, condensatori ş. a. Dar nu s-a făcut nimic concret. Aşteptăm...

Şi de această dată se aşteaptă şi producţia merge înainte. Ce se aşteaptă ?

— Aşteptăm să se facă o dată ordine la furnizorii noştri de piese : I.P.R.S. Băneasa şi secţiile noastre din strada Baicului — intervine în discuţie maistrul **Grigore Aniţei.** Prea mare este indiferenţa acestor doi furnizori faţă de calitatea produselor pe care le livrează şi prea mult ne costă pe noi superficialitatea lor.

De ce nu sînt oprite aceste piese de proastă calitate cînd se face recepţia ? Cum se explică „scăparea" lor pe întregul flux de fabricaţie ?

— Nu exagerez deloc dacă afirm că, în ultimă instanţă, în asemenea situaţii, cauza trebuie căutată în superficialitatea cu care se face controlul tehnic de calitate în unităţile respective — precizează prof. ing. **Nicolae Gheorghiu,** inspector general adjunct în Inspectoratul general de stat pentru controlul calităţii produselor. Cînd acest control se va efectua cu maximă exigenţă şi competenţă, atît la recepţionarea materiilor prime sau a pieselor, cît şi pe fluxul de fabricaţie, de la prima şi pînă la ultima operaţie, aşa cum prevede Legea asigurării şi controlul calităţii, atunci cu siguranţă vor fi reduse şi, treptat, lichidate refuzurile din partea beneficiarului. Prea des se constată, mai ales la uzina „Electronica", Uzina de strunguri din Arad, Uzina „Electroprecizia" Săcele, încălcări ale normelor legale în vigoare de către controlori, care înlocuiesc exigenţa cu spiritul concesiv, cu tîrguiala la „mica înţelegere". Nu numai în aceste uzine constructoare de maşini sînt sectoare de fabricaţie unde se realizează piese importante, de mare complexitate, în care însă nu lucrează nici un controlor de calitate. Or, o asemenea stare de lucruri nu mai poate fi admisă sub nici un motiv.

Încheiem investigaţiile anchetei noastre nu fără a sublinia că industria constructoare de maşini dispune de reale posibilităţi tehnice, materiale şi umane pentru ca toate produsele pe care le realizează să fie de un înalt nivel calitativ, cu performanţe ridicate, apreciate de beneficiarii interni şi externi. Dacă ne-am oprit mai mult asupra unor ipostaze ale realizării produselor de proastă calitate, aceasta am făcut-o cu un singur scop : pentru a dovedi că nu există piedici obiective, de neînlăturat pe drumul ridicării calităţii, ci frîne de ordin subiectiv care au nume precise : organizare deficitară, încălcări de tehnologie, neatenţie şi superficialitate. Ridicarea nivelului calitativ al produselor angajează direct răspunderea tuturor întreprinderilor, a tuturor lucrătorilor ce intervin pe întregul flux de producţie — de la concepţia şi pregătirea fabricaţiei, pînă la execuţie şi finisare. De aceea, realizarea producţiei de calitate trebuie să fie considerată în fiecare întreprindere ca o primă obligaţie a salariaţilor, ce rezultă din contractele încheiate cu întreprinderea în care lucrează, ca o îndatorire cetăţenească a fiecărui om al muncii, o contribuţie la progresul economiei noastre.

O strălucită pagină de istorie a luptei comune a poporului român și a naționalităților conlocuitoare pentru libertate și dreptate socială

LA ANIVERSAREA A CINCI VEACURI DE LA NAȘTEREA LUI GHEORGHE DOJA

Poporul nostru va aniversa în curînd împlinirea a cinci veacuri de la nașterea lui Gheorghe Doja, conducătorul uneia din cele mai ample și mai aprige bătălii de clasă pe care au cunoscut-o țara noastră și Europa în decursul Evului Mediu — războiul țărănesc din 1514. Gheorghe Doja a rămas în istorie ca un simbol al vitejiei și al spiritului de sacrificiu în lupta pentru libertate și dreptate socială. Sub conducerea lui au luptat, pe teritoriul patriei noastre, iobagii români, maghiari, sași, din Transilvania, răscoala lor fiind o parte integrantă a marii ridicări revoluționare a iobagilor unguri, slovaci, croați, sîrbi, ruteni și de alte naționalități din regatul Ungariei, animați de năzuința comună de a scutura apăsătorul jug feudal, de a-și făuri o viață mai bună. **Evocarea eroicei figuri a lui Gh. Doja, a evenimentelor în care el a jucat un rol central, proiectează o puternică lumină asupra luptei antifeudale a țărănimii din această parte a Europei și totodată asupra bogatelor tradiții ale luptei comune desfășurate de-a lungul veacurilor de poporul român și de naționalitățile conlocuitoare — tradiții ce formează un bun de cel mai mare preț în patrimoniul istoriei patriei.**

★

Împrejurările au făcut ca pe teritoriul României să se așeze în decursul istoriei, alături de români, și populație de alte naționalități. Trăind laolaltă, muncind împreună, făurind în comun bunuri materiale și spirituale, românii, maghiarii, germanii, sîrbii ș.a. s-au aflat de multe ori alături în lupta pentru libertate națională și socială, pentru un trai omenesc. Soarta comună, exploatarea, asuprirea și umilirea la care erau supuși oamenii muncii români și cei de alte naționalități i-au făcut să înțeleagă că **în unire și înțelegere frățească rezidă puterea lor, că numai acționînd împreună vor putea învinge greutățile de orice fel, își vor putea cuceri o viață liberă, demnă.**

Această strînsă unitate de luptă s-a manifestat puternic încă în îndepărtatul Ev Mediu, în timpul marii răscoale de la Bobîlna din 1437, de pildă, cînd țăranii români, maghiari, sași s-au adunat din mai toate colțurile Transilvaniei **„pentru a redobîndi vechile libertăți"**, pentru a-și scoate **„capetele lor din jugul nesuferit al serbiei"**. Răsculații și-au ales căpitani din rîndurile lor, în total 22 la număr, printre care Budai Nagy Antal, Mihail Valahul din Florești, Vladislau Greb, Ștefan Hencz din Jimbru, Paul cel Mare din Voivodeni „purtătorul steagului obștii locuitorilor români și maghiari", Ioan Magistrul din Cluj, fiul lui Iacob. Erau prin urmare printre conducătorii răsculților oameni de toate naționalitățile, ca și în întreaga lor oaste. Timp de un an de zile, țăranii uniți au ținut piept eroic puternicelor forțe militare ale nobilimii maghiare, sprijinite de frunașii secuilor, de patriciatul săsesc, de biserica catolică, în frunte cu episcopul Gheorghe Lepeș. Ei au fost în cele din urmă înfrînți de forțele coalizate ale reacțiunii.

Aceste tradiții au fost continuate în deceniile următoare — martore ale unor noi și grăitoare manifestări ale unității de luptă a celor ce muncesc, fără deosebire de naționalitate. Un factor de întărire a acestei unități l-a constituit primejdia tot mai amenințătoare a invaziei otomane. Țăranii liberi — români, maghiari, germani — din Transilvania au constituit grosul armatei lui Iancu de Hunedoara, cu care acest mare conducător de oști a întreprins faimoasa sa expediție în Balcani în 1443 și apoi a rezistat nenumăratelor atacuri otomane la Dunăre, înscrîind în paginile istoriei nemuritoarea epopee de la Belgrad din 1456. Orășenii sași, meșteri tunari din Brașov au făurit la cererea lui Iancu primele tunuri autohtone care au slujit în lupta antiotomană. O armată de țărani secui — circa cinci mii de oșteni — a luptat vitejește, cot la cot cu răzeșii moldoveni, sub comanda marelui Ștefan Vodă, contribuind la obținerea istoricei victorii asupra otomanilor la Vaslui, în 1475.

În condițiile dezvoltării relațiilor de schimb la sfîrșitul secolului al XV-lea, ale cererii tot mai mari de produse agricole pe piețele orașelor, feudalii, mînați de interesul de a obține producții cît mai mari de pe moșiile lor, au înăsprit exploatarea țăranilor, au mărit în mod arbitrar clăcile, dijmele, arenzile, taxele de feud. La înrăutățirea situației maselor țărănești a contribuit și sporirea obligațiilor bănești față de stat, care a dobîndit puterea de a percepe impozite și pe domeniile marilor feudali. Abuzurile de tot felul săvîrșite de nobili, rege, biserică și slujbașii acestora loveau deopotrivă în țăranii români, maghiari, germani și de alte naționalități. Este ceea ce a determinat ca la mai puțin de 80 de ani de la ridicarea de la Bobîlna, în primăvara anului 1514 iobagii să se angajeze din nou într-o luptă pe viață și pe moarte împotriva nobilimii, stringîndu-se sub steagul dreptății țărănești, desfășurat de Gheorghe Doja, pe cîmpul de la Rákos, lîngă Buda.

Războiul țărănesc din 1514 a constituit unul din momentele cele mai înălțătoare în șirul lung al bătăliilor de clasă purtate în comun de țăranii români, maghiari și de alte naționalități pe teritoriul Transilvaniei. Neînfricat luptător pentru dreptate, Doja a însuflețit țăranii la luptă, formulînd cu limpezime scopurile războiului: împărțirea mai echitabilă a pămîntului, stîrpirea nobilimii, desființarea dijmelor, robotelor și a dărilor în bani etc. Cuvintarea sa rostită în fața țăranilor înarmați, la Cegléd, constituie un autentic rechizitoriu împotriva nobilimii, a nedreptăților sociale, abuzurilor și poverilor suportate de iobagi. **„Multe nenorociri s-au abătut pînă acum asupra voastră** — spunea comandantul suprem al oastei țărănești. **Cauza a fost mai degrabă pasivitatea și moliciunea voastră, decît puterea dușmanului... Acum însă s-au schimbat lucrurile. În sfîrșit, s-a ivit prilejul să scuturați tirania nedreaptă a nobilimii, să aveți numai curaj să folosiți acest prilej. În sfîrșit, a sunat ceasul; puteți să obțineți ceea ce ați rîvnit totdeauna, puteți să vă răzbunați pe cei ce au aruncat pe capul vostru toate nenorocirile".**

Eroică, dîrză, înfricoșătoare a fost ridicarea la luptă a iobagilor. Flacăra războiului a cuprins mari părți din Transilvania. În strînsă unitate, țăranii români, maghiari și de alte naționalități au desfășurat puternice acțiuni de luptă împotriva forțelor armate ale nobilimii, repurtînd strălucite victorii la Cenad, Nădlac, Arad, Șiria, Lipova, Șoimoș, Oradea. Ardeau castelele nobililor, erau nimicite actele de privilegii. Oștirii revoluționare i s-au alăturat țăranii și lucrătorii de la minele și oțelele din părțile Maramureșului, Clujului, Dejului, Bistriței, Hunedoarei, Sighișoarei etc.

În fața primejdiei pe care o reprezenta pentru ea extinderea răscoalei, nobilimea și-a regrupat forțele, izbutind, cu sprijinul primit din partea regelui Ungariei și a voievodului Transilvaniei, să înfrîngă oștirea lui Doja. Este bine cunoscută sălbăticia cu care a fost reprimată răscoala. Zeci de mii de țărani au fost uciși. Doja și alte căpetenii ale răscoalei au fost supuși unor chinuri îngrozitoare, rămășițele trupurilor lor sfîrtecate fiind țintuite pe porțile cetăților Buda, Pesta, Alba Iulia, Oradea.

Cu nestrămutat devotament față de cauza pentru care și-a jertfit viața, Doja exclama înainte de moarte: **„Faima regelui țărănesc va fi cîntată, numele meu ridicat în slăvi și nu va fi dat niciodată uitării că am trăit... Mor deci, dar nu depling destinul, nici norocul, mi-aruncă doar afurisenia asupra nenorocirii cu o sută de capete. Tristă și nedreaptă este soarta mea, căci bogăția și fastul sînt cei ce mă omoară".** Într-adevăr, amintirea lui Doja a rămas în memoria generațiilor, secole în șir ea a inspirat teamă claselor exploatatoare, a constituit un izvor de încredere și forță pentru cei asupriți, a căror sete de libertate și dreptate socială n-a putut fi stinsă de nici un fel de represiuni. Secolele următoare au cunoscut noi și puternice ridicări la luptă ale țărănimii, în care a continuat să se manifeste, ca un izvor al forței acestor mișcări, solidaritatea celor asupriți, fără deosebire de naționalitate. În răscoala condusă de principele Transilvaniei, Francisc Rakoczi al II-lea, împotriva stăpînirii habsburgice, cetele române conduse de Pintea Viteazul, Marcu Hațegan din Bihor, căpitanii Ciurilă și Balica au luptat cu bărbăție alături de maghiari.

În toamna lui 1784, flăcările luptelor sociale s-au aprins din nou, pornind — de data aceasta — din Munții Apuseni. Avîndu-i în frunte pe Horia, Cloșca și Crișan, țăranii răsculați urmăreau o dată cu nimicirea nobilimii și eliberarea națională a românilor din Transilvania. Este de remarcat că la războiul țărănesc condus de Horia, alături de țăranii români au participat și țărani maghiari și sași din zonele cuprinse în aria răscoalei. Numai în comitatele Cluj și Turda, printre fruntașii cetelor locale se aflau peste 17 iobagi maghiari, Horia însuși avea printre emisarii săi și maghiari. Unul dintre aceștia — Iosif Kádár — originar din Turia, primise de la Horia misiunea de a ridica la răscoală țărănimea din secuime. La supliciul ce i s-a pregătit de către nobilime, după înăbușirea răscoalei, acest țăran secui a fost acuzat și că a trecut clandestin frontiera în Moldova — ceea ce lăsa să se întrevadă intenția de a atrage în răscoală și pe țăranii de dincolo de Carpați.

Accentuarea contradicțiilor sociale și naționale în condițiile dezvoltării relațiilor capitaliste a făcut ca în veacul trecut răscoalele țărănești să izbucnească una după alta. Cînd, în ajunul revoluției din 1848, în Munții Apuseni s-au dezlănțuit puternice frămîntări în sînul țărănimii române, militanta revoluționară maghiară Varga Katalin umbla din sat, în sat, îmbărbătîndu-i pe țăranii români în lupta lor dreaptă, redactînd și înaintînd jalbele acestora autorităților cezaro-crăiești.

Fruntașii clarvăzători ai revoluționarilor români, unguri și sași și-au dat seama că numai în unitatea celor asupriți stă cheia succesului în luptă. Sînt cunoscute cuvintele pline de înțelepciune din vestita scrisoare a lui Avram Iancu adresată „fraților maghiari": **„Între voi și noi armele niciodată nu pot hotărî... firea ne-a așezat într-o patrie ca împreună să asudăm cultivînd-o, împreună să gustăm dulceața fructelor ei".**

Nicolae Bălcescu și Teleki László erau alături în strădania lor de a uni forțele revoluționare româno-maghiare. Eftimie Murgu, Aloisiu Vlad, Ion Dragoș, Gábor Áron, Brúz Lajos, Anton Kurz înțelegeau clar că numai pe baza respectului și stimei reciproce între naționalități se poate asigura o unitate reală și concentrarea tuturor forțelor revoluționare în fața puternicului dușman intern și extern. Importanța luptei unite s-a vădit pregnant în timpul acțiunii desfășurate sub comanda generalului polonez Iosif Bem, care, cu oastea sa formată din mii și mii de revoluționari de diferite naționalități a izbutit să alunge trupele habsburgice de pe aproape întreg teritoriul Transilvaniei. Cu toate acestea, datorită împrejurărilor istorice, limitelor inerente epocii, în timpul revoluției din 1848—1849 nu s-a putut realiza unirea deplină a forțelor revoluționare ale națiunilor asuprite, ceea ce a provocat mari daune luptei lor, a ușurat acțiunile contrarevoluției.

Lupta comună a tuturor celor ce muncesc din țara noastră, fără deosebire de naționalitate, pentru libertate și progres social a fost ridicată pe o treaptă superioară, o dată cu apariția pe arena vieții sociale și politice a mișcării muncitorești. Partidul Comunist Român, continuînd și dezvoltînd cele mai bune tradiții ale luptei comune a poporului român și a naționalităților conlocuitoare, a înscris de la început pe steagul său, o dată cu țelul major al lichidării exploatării omului de către om, pe acela al desființării oricărei asupriri naționale, a militat pentru făurirea unității de luptă a tuturor celor ce muncesc — români, maghiari, germani și de alte naționalități — arătînd că aceasta este o condiție necesară a înlăturării dominației claselor exploatatoare și premisa însăși a rezolvării problemei naționale. **Consecvența acestei linii marxist-leniniste, internaționaliste constituie o caracteristică esențială și nedezmințită a întregii istorii de o jumătate de secol a Partidului Comunist Român.** În acest fel a putut el concentra în jurul său toate forțele populare, în gigantica încleștare pentru doborîrea regimului de exploatare, pentru făurirea unei orînduiri sociale noi pe pămîntul României.

Victoria deplină și definitivă a socialismului în țara noastră, dezvoltarea puternică a economiei naționale, egalitatea reală în drepturi a tuturor cetățenilor patriei, înfăptuită pe baza politicii partidului, înlăturarea oricăror discriminări naționale au cimentat tradiționalele legături dintre poporul român și naționalitățile conlocuitoare într-o indisolubilă prietenie și frăție.

Evocînd marea răscoală țărănească desfășurată sub conducerea lui Gheorghe Doja, trecînd succint în revistă tradițiile multiseculare ale luptei purtate în comun de poporul român și naționalitățile conlocuitoare pentru libertate și dreptate socială, înțelegem și mai bine cît de trainice sînt temeliile prieteniei și frăției ce le unesc în prezent. Legăturile de solidaritate sudate de-a lungul veacurilor între români, maghiari, germani în lupta împotriva exploatatorilor, pentru o viață mai bună, se manifestă astăzi în faptul că toți fiii acestui pămînt, indiferent de naționalitate, formează o unică familie, animată de idealul înfloririi patriei comune — Republica Socialistă România. Aceasta este izvorul avîntului cu care muncesc pentru a da viață politicii partidului, pentru a obține noi și noi succese în opera de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate. Este desigur cea mai înaltă cinstire ce poate fi adusă eroilor luptei multiseculare desfășurate pe aceste meleaguri pentru libertate și dreptate socială, pentru prietenia și frăția tuturor celor ce muncesc.

Ludovic DEMÉNY
cercetător principal la Institutul de istorie „N. Iorga" al Academiei

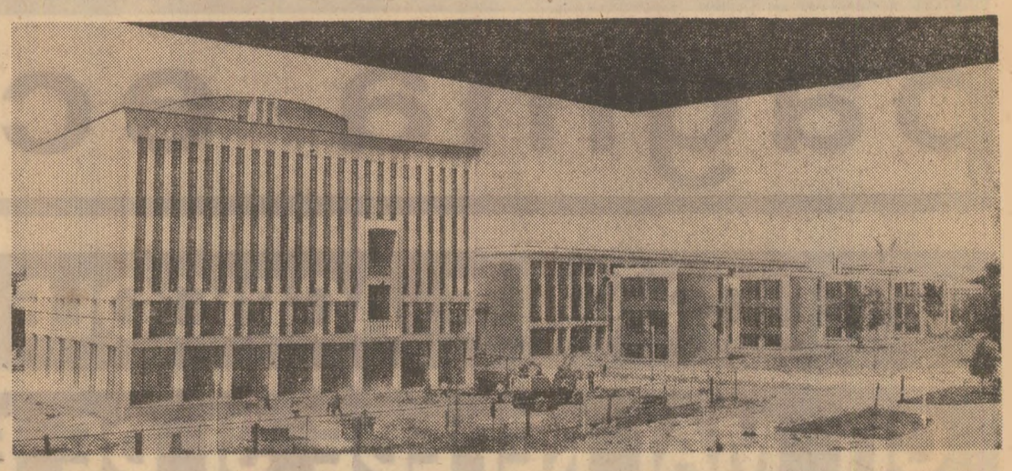

A fost terminat un nou obiectiv din Complexul arhitectonic al Institutului politehnic din București: Pavilionul în care vor funcționa laboratoare, săli de proiecte și desen ale facultăților cu profil de mecanică

Foto: **M. Andreescu**

AVANCRONICĂ UNIVERSITARĂ

Continuîndu-și prefacerile înnoitoare preconizate de plenara C. C. al P. C. R. din aprilie 1968, învățămîntul superior, care totalizează acum 50 instituții cu 192 facultăți repartizate în 18 centre universitare, se îmbogățește, începînd cu această toamnă, cu o nouă facultate de medicină generală, la Craiova, cu secții de arhitectură pe lîngă institutele politehnice din Iași, Cluj și Timișoara, cu transformarea specialității „îmbunătățiri funciare" de pe lîngă institutul de construcții într-o facultate de sine stătătoare sub egida Institutului agronomic „Nicolae Bălcescu". Să amintim, de asemenea, înființarea unei noi secții de specialitate la Facultatea de energetică din București și a celei de electronică industrială la Institutul politehnic din Timișoara ca pe cele mai recente proiecții ale industriei noastre moderne în spațiile de azi ale Almei Mater. Și să nu uităm nici ascensiunea proaspătului învățămînt de subingineri, ajuns astăzi să cuprindă, în sectorul politehnic, de pildă, 57 secții (dintre care 26 prevăzute și cu cursuri serale), prin înființarea de curînd a celor 3 secții noi la Hunedoara și a secțiilor de electrotehnică, de utilaj pentru construcții, de mașini și cuptoare pentru industria silicaților la București.

Concretizare nemijlocită a grijii deosebite pe care partidul și statul nostru o manifestă constant față de continua perfecționare a școlii superioare, baza materială a învățămîntului superior se extinde și ea cu noi spații de școlarizare, cu încă 4 900 locuri în căminele de la București, Constanța, Cluj, Iași, Oradea, Tg. Mureș și Timișoara, cu noi laboratoare de lucrări practice în institutele politehnice din București și Timișoara, precum și în Institutul agronomic „Ion Ionescu de la Brad" din Iași. Numai în 1970 fondurile destinate dotării laboratoarelor și atelierelor universitare s-au ridicat la circa 71 000 000 lei.

Dar receptarea imperativelor timpului nostru e prezentă și în structura și concepția de azi a muncii universitare, chemată să se angajeze plenar în vasta operă de construcție socialistă din țara noastră. Acestui scop i se subordonează, în ultimă analiză, și proiectarea pe parcursul anului ce vine a unei ample acțiuni de reconsiderare a planurilor și programelor din învățămîntul superior economic, în așa fel încît în desfășurarea ciclurilor de prelegeri și de activități seminariale, accentul să cadă pe probleme privitoare la organizarea și conducerea științifică a întreprinderilor, la creșterea eficienței tuturor activităților de producție. Tot în acest sens se înscrie și îmbunătățirea practicii studenților, prin legarea ei mai strînsă de activitățile concrete, cum și tendința, mult mai pronunțată și mai bine organizată în anul ce vine, de a li se acorda studenților, îndeosebi celor din anii superiori, posibilitatea unui număr mai mare de opțiuni în dobîndirea unei specializări care să satisfacă pe deplin atît cerințele de cadre ale economiei, cît și exigențele formării personalității viitorului specialist. Acesta este, de altfel, și argumentul esențial, în numele căruia a fost introdusă obligativitatea însușirii limbilor moderne în toate formele de învățămînt superior, începînd cu noul an universitar; în facultățile tehnice, medicale, artistice, pedagogice, de educație fizică etc. va începe predarea, timp de 4 semestre, a cîte două ore de curs săptămînal pentru una din limbile engleză, rusă, franceză și germană la alegere.

Întreaga populație universitară a țării noastre, de peste 150 000 de studenți la cursuri de zi, serale și fără frecvență, de 6 ori mai mare astăzi decît în 1938 — ceea ce face să revină 75 studenți la 10 000 locuitori, față de numai 17 în urmă cu 32 de ani — își concentrează eforturile pentru ca noul an de învățămînt să se înscrie firesc și organic în procesul de dezvoltare a școlii superioare românești.

Mihai IORDĂNESCU

cinema

● **Sunetul muzicii**: PATRIA — 9; 12,45; 16,30; 20,15.
● **Păsările**: LUCEAFĂRUL — 8,45; 11,15; 13,45; 16,15; 18,45; 21,15. FESTIVAL — 9; 11,45; 15; 18; 20,45, la grădină — 19,30. MELODIA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45. MODERN — 8,45; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45. GRĂDINA DOINA — 20. ARENELE ROMANE — 19,30.
● **Patricia și muzica**: FAVORIT — 10; 12,30; 15,30; 18; 20,30. BUCUREȘTI — 9; 11,15; 13,45; 16,15; 18,45; 21.
● **În arșița nopții**: CAPITOL — 8,30; 10,45; 13,15; 16,15. STADIONUL DINAMO — 19,30.
● **Canarul și viscolul**: CAPITOL — 19; 21.
● **Mari succese de odinioară**: GRĂDINA CAPITOL — 18,45; 21.
● **Mayerling**: VICTORIA — 9; 12,30; 16; 19,30. GRIVIȚA — 9,30—12,15 în continuare; 16; 19.
● **Ambuscada**: ÎNFRĂȚIREA ÎNTRE POPOARE — 15,30; 17,45; 20.
● **Tăcerea bărbaților**: BUZEȘTI — 18.
● **Petrecerea**: BUZEȘTI — 15, la grădină — 20,15. LUMINA — 9,30—15,45 în continuare; 18,15; 20,45.
● **Jandarmul se însoară**: DACIA 8,45—20,30 în continuare; PROGRESUL — 15,30; 18. GRĂDINA PROGRESUL-PARC — 19,45. GRĂDINA LIRA — 20.
● **Ultimul drum**: CENTRAL — 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30.
● **Prieteni fără grai**: DOINA — 10; 11,30; 13,45; 16.
● **Zboară cocorii**: DOINA — 18,15; 20,30.
● **Hatari**: TIMPURI NOI — 9,30—15,30 în continuare.
● **Trei milenii**: Varșovia în pictura lui Caraletto: O zi cu N. Ghiaurov la Salzburg; Palatul Arhanghelskoe: TIMPURI NOI — 18,30; 20,45.
● **Șeherazada**: CINEMATECA (sala Union): 9; 11; 13; 15; 17; 19; 21.
● **Întîlnirea**: FEROVIAR — 9; 11,45; 14,30; 17,15; 20. EXCELSIOR — 9; 11,45; 14,30; 17,15; 20. GLORIA — 9; 11,45; 14,30; 17,15; 20. TOMIS — 9; 11,30; 14; 16,30, la grădină — 19.
● **Întoarcerea doctorului Mabuse**: BUCEGI — 15,45; 18, la grădină — 20,15. FLOREASCA — 15,30; 18; 20,30, la grădină — 20,15.
● **Sub semnul lui Monte Cristo**: UNIREA — 15,30; 18, la grădină — 20. MOȘILOR — 15,30; 18; 20,15.
● **Clipa de libertate**: LIRA — 15,30; 18.
● **Această femeie**: VITITORUL — 15,30; 18; 20,15. DRUMUL SĂRII — 15,30; 17,45; 20. COTROCENI — 15,30; 17,45; 20.
● **Dragoste și viteză**: GIULEȘTI — 15,30; 18; 20,30. VOLGA — 16; 18,15; 20,30. ARTA — 15,30; 18, la grădină — 20.
● **Degetul de fier**: AURORA — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15, la grădină — 20. FLAMURA — 11; 16; 18,15; 20,30.
● **Marile vacanțe**: POPULAR — 15,30; 18; 20,15.

adnotări • adnotări • adnotări • adnotări • adnotări • adnotări

Filme consacrate aniversării partidului

Aniversarea semicentenarului Partidului Comunist Român — eveniment cu profunde rezonanțe în conștiința poporului nostru — este întîmpinată de oamenii de cultură și artă într-o atmosferă de emulație creatoare. Uniunile de creație, editurile, instituțiile de artă anunță un bogat program de activitate consacrat acestei aniversări, un program care făgăduiește apariția unor opere reprezentative, apte să se înscrie prestigios în patrimoniul de valori al culturii românești.

În acest context, la Asociația cineaștilor s-a desfășurat, vineri, o interesantă dezbatere, cu caracter de lucru, avînd ca obiect analizarea stadiului de pregătire a filmelor menite să omagieze — prin mesajul și prin forța lor artistică — aniversarea, din mai 1971, a cincizeci de ani de la crearea P.C.R. Au luat parte cadre cu munci de răspundere din cinematografie, numeroși regizori, operatori, scenografi, critici de film. Punctul de pornire al discuțiilor l-au constituit informările prezentate de conducerile celor trei studiouri cinematografice („București", „Alexandru Sahia" și „Animafilm"). Participanții la dezbatere, între care regizorii Virgil Calotescu, Mircea Drăgan, Manole Marcus, Titus Mesaros, Iulian Mihu, Savel Stiopul, Gheorghe Vitanidis, au insistat asupra necesității ca filmele respective — de genuri diferite — să răspundă cu maturitate celor mai înalte exigențe ale publicului, ale dezvoltării cinematografiei naționale. Între altele au fost supuse discuției măsurile care se impun pentru a se asigura realizarea, într-un timp relativ scurt, a acestor filme, fără nici un fel de concesii calitative. Faptul că principalele forțe ale studiourilor noastre, precum și scriitori, scenariști de prestigiu sînt antrenați în acest program — asupra căruia vom reveni mai pe larg într-un număr viitor al ziarului — este, fără îndoială, de bun augur. De altminteri, luînd cuvîntul în cadrul dezbaterii, regizori ai filmelor dedicate aniversării partidului — aflate în diferite stadii de producție — au relevat, ca o datorie de onoare, hotărîrea lor de a face totul pentru ca aceste producții să aducă pe ecran caractere și conflicte vii, semnificative, imagini vibrante, autentice și bogate în sensuri, pe măsura realității care le-au inspirat.

Consemnăm dezbaterea organizată la Asociația cineaștilor, cu convingerea că preocupările creatoare majore pe care le-a reflectat vor rodi în filme de înaltă ținută, reprezentative pentru epoca noastră și întrunind adeziunea maselor de spectatori.

Poezia și discul

„Singur, singur, singur, / Într-un han, departe — / Doarme și hangiul, / Străzile-s deșarte". Pare incredibil și totuși e ea, vocea gravă a Poetului, cu un vădit accent moldovenesc, cu o anume, surprinzătoare, sfătoșenie în timbru, citind rînd pe rînd poezii ce l-au făcut nemuritor: „Lacustră", „Amurg", „Note de toamnă", „Spre primăvară", „Toamna", „Decembrie", „De iarnă", „Rar", „Amurg de toamnă violet" etc. În total 19 poezii ale lui Bacovia, intrate de mult în conștiința publicului cititor. Nu este cel dintîi act de cultură pe care îl întreprinde „Electrecordul" în acest sens, conservînd și restituind peste timp iubitorilor de literatură ceva din ființa unor mari scriitori români. Discuri cuprinzînd selecții din opera lui Sadoveanu, Arghezi, Călinescu, în lectura autorilor, au fost primite cu mult interes. Față de posibilitățile existente — deocamdată numai parțial prospectate — numărul lor este totuși redus, apariția acestor discuri neavînd pînă în prezent un caracter sistematic. Or, printr-o mai riguroasă investigație a imprimărilor existente, îndeosebi a celor aflate în patrimoniul Fonotecii de aur a Radiodifuziunii — de unde, în cadrul unor emisiuni speciale, am putut asculta în ultima vreme citind din scrierile lor pe Camil Petrescu, Lucian Blaga, Tudor Vianu, G. Călinescu etc. — punerea în circulație a unor astfel de discuri ar putea decurge după un program mai precis, căpătînd o anume ritmicitate. Editarea lor s-ar transforma astfel într-o inițiativă de mare ecou. Noul disc „Bacovia" — purtînd pe frontispiciul său însemnul „Antologie poetică" — ne îndreptățește să credem că va fi urmat de alte asemenea antologii, așteptate cu mult interes de iubitorii de literatură, nu puțini dintre ei dornici să-și poată alcătui o discotecă cu un asemenea profil, care să le ofere prilejul de a lua un contact viu, pasionant, cu o serie de mari scriitori români pe care nu i-au putut cunoaște și asculta.

A. ADRIAN

Patricia și... prostul gust

Filmul muzical e deconectantul cinematografic preferat. Dar sînt cineaști care — speculînd atractivitatea genului — oferă în locul spectacolului agreabil un spectacol de bilci. Cu alte cuvinte, apelează numai la criteriul comercial, excluzîndu-l pe cel artistic. Cele spuse pînă aici servesc drept prefață peliculei intitulate „Patricia și muzica", producție de serie a cinematografiei spaniole. Ce oferă „Patricia și muzica"? Muzica? Melodii puține, șterse, lipsite de expresivitate. Cîntăreața? Un fel de subretă de operetă, care-și supralicitează farmecele. Subiectul? De o vulgaritate rară. Situații deocheate (un unchi care-și inițiază nepotul în „tainele" dragostei, un liceu confundat cu o casă de toleranță), glume îngroșate, actori care se strîmbă cînd și unde pot, plus o intrigă sentimentală diluată în siropuri de rigoare — cam asta se poate vedea în „Patricia și muzica". Regie, imagine, nuanțele culorii? Toate acestea ar fi prea mult să le cerem de la o asemenea „maculatură" cinematografică. Cum a putut ajunge pe ecranele noastre?

R. POPOVICI

Poate la anul...

Clipe de satisfacție estetică, de adevărat entuziasm în fața comorilor artei noastre populare au prilejuit deschiderea tîrgului-concurs al olarilor din cadrul festivalului artistic „Cibinium'70". Vama, Marginea, Obîrșia, Curtea de Argeș, Oboga au fost prezente și strălucit reprezentate la această primă originală confruntare a meșterilor olari. Participarea și comentariile au fost numeroase, sibienii dovedindu-și încă o dată binecunoscutul interes pentru valorile artistice autentice. Dar tocmai succesul înregistrat ne obligă să judecăm mai sever această manifestare inedită, scoțîndu-i la iveală neîmplinirile. Ne referim nu la calitatea artistică a lucrărilor expuse, ci la concepția organizatorică: întîlnirea de la Sibiu a olarilor a căpătat din cauza unui inconsecvent punct de vedere al organizatorilor o prea accentuată tentă comercială în detrimentul aspectului cultural-educativ declarat și desigur dorit de la bun început. Indiferent dacă publicului i s-a oferit posibilitatea cumpărării unor produse ale olarilor (lucru perfect justificat dacă ar fi fost făcut cu măsură) o selecție competentă și ilustrativă pentru fiecare zonă în parte din cele mai reprezentative lucrări, ar fi putut constitui un fond expozițional destinat miilor de iubitori ai artei populare. Nu trebuie să uităm nici un moment că oricare activitate culturală are datoria să-și propună de la bun început un limpede scop educativ; în cazul de față acela de familiarizare cu valorile atît de distincte, de specifice ale diferitelor zone din țară. Și-a atins țîrgul olarilor acest scop? În prea mică măsură! Întîlnirea unora dintre cei mai buni și vestiți meșteri din țară s-a desfășurat de fapt doar în prima zi a festivalului sibian, de-a lungul căreia ore pînă cînd marfa expusă a fost desfăcută. Apoi meșterii și-au strîns premiile și diplomele, plecînd spre satele lor și lăsînd un resimțit gol în programul atît de echilibrat al „Cibiniumului '70". Iar aceasta în mijlocul unui interes care a depășit toate așteptările organizatorilor și care, singur, ar fi justificat, dacă mai era nevoie, permanentizarea unei expoziții de bază, cel puțin cu lucrările premiate, de-a lungul întregului festival. Din această cauză și o altă manifestare din programul Cibinium, care promitea o confruntare inedită, nu s-a ridicat la cota promisiunilor inițiale: întîlnirea dintre meșterii olari și etnografi în cadrul unui simpozion cu tema „Tradiție și continuitate în meșteșugăria olăritului". Tîrgul olarilor — excelentă inițiativă — va fi reluat și la următoarele ediții ale Cibiniumului, cum ne-au asigurat organizatorii. Rămîne ca experiența primei încercări să-și spună cuvîntul.

Radu CONSTANTINESCU

tv

PROGRAMUL I

9,00 Deschiderea emisiunii de dimineață. Matineu duminical pentru copii. 10,00 Viața satului. 11,15 În reluare, la cererea telespectatorilor: Dialog muzical Anda Călugăreanu — Therese Steinmetz. 12,00 De strajă patriei. 12,30 Emisiune în limba maghiară. În cuprins: ● Însemnări duminicale ● În lungul și în latul țării ● Comemorare Béla Bartók. 13,30 Fotbal: C.F.R. Timișoara — Dinamo București. 15,20 Închiderea emisiunii de dimineață. 17,25 Deschiderea emisiunii de după-amiază ● Microavanpremiera. 17,30 Fotbal: Ungaria — Austria (repriza a II-a). Transmisiune directă de la Budapesta. 18,20 „Pe sub poala Măgurii" — program susținut de Ansamblul folcloric al județului Sălaj. Dirijor George Mițin Varieșescu. Coregrafia Augustin Petrovan. 18,45 Campionatul balcanic de baschet masculin. Bulgaria — Iugoslavia (repriza a II-a). Transmisiune de la Sala sporturilor Floreasca. 19,20 Desene animate: „Turnirul". 19,30 Telejurnalul de seară ● Lucrările agricole de toamnă — ediție specială. 20,00 „Doi bărbați și un munte". Reportaj realizat de Horia Vasiloni. 20,20 Film artistic: „Simon și Laura" — comedie cu Key Kendall și Peter Finch. 21,40 Teleritmuri — emisiune muzical-coregrafică. 22,35 Telejurnalul de noapte ● Sport. 23,15 Închiderea emisiunii programului I.

PROGRAMUL II

20,00 Seară de teatru: „A 12-a noapte" de W. Shakespeare. Producție a studiourilor britanice. 21,45 Buletin de știri. 21,50 Piese celebre de Johann Strauss. Interpretează Orchestra filarmonică și baletul Operei din Viena. 22,10 Arte frumoase ● Actualitatea plastică. 22,25 Reluarea filmului serial „Incoruptibilii". Episodul „Regele șampaniei". 23,15 Închiderea emisiunii programului II.

PRIMIRE LA C.C. AL P.C.R.

Tovarășul Emil Bodnaraș, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, a primit pe dl. Hideji Kawasaki, secretar al Grupului parlamentar de prietenie Japonia-România, președintele Asociației japoneze pentru schimburi internaționale de tineret, aflat în vizită în țara noastră.

Cu acest prilej a avut loc o convorbire care s-a desfășurat într-o atmosferă cordială, prietenească. A fost prezent Iuliu Fejes, secretar al M.A.N., președintele Biroului de turism pentru tineret al C.C. al U.T.C.

Lucrările Sesiunii anuale a Federației Dentare Internaționale

(Urmare din pag. I)

În numele F.D.I., al participanților, dr. Jack Stork, președintele acestei organizații, a mulțumit președintelui Consiliului de Miniștri, statului român pentru condițiile create desfășurării acestei reuniuni. Totodată, vorbitorul a subliniat faptul că în România există un interes deosebit pentru sănătatea populației și, în această ordine de idei, o preocupare permanentă din partea autorităților pentru îmbunătățirea asistenței stomatologice.

În încheiere, dr. J. Stork și-a exprimat convingerea că sesiunea Federației Dentare Internaționale va constitui un nou prilej de strîngere a legăturilor dintre stomatologii de pe toate meridianele globului, de dezvoltare a cooperării și va aduce o contribuție valoroasă la progresul științei și al practicii dentare.

În continuare, participanții au fost salutați de dr. Dan Enăchescu, ministrul sănătății, care a relevat faptul că organizarea la București a celei de-a 58-a Sesiuni a F.D.I., una din cele mai mari manifestări științifice medicale mondiale, reprezintă o apreciere a eforturilor și rezultatelor școlii românești de stomatologie, pentru orientarea medico-biologică și profilactică a acestei specialități medicale. Ministrul sănătății a subliniat grija permanentă pe care guvernul român o acordă ocrotirii sănătății populației și s-a referit la preocupările actuale ale cercetătorilor, medicilor, ale tuturor specialiștilor stomatologi din țara noastră, în vederea sporirii eficacității activității din acest domeniu.

În cuvintul său, ministrul învățămîntului, Mircea Maliță a spus: Am convingerea că actuala sesiune, care reunește personalități de frunte ale stomatologiei mondiale, printre care atîtea cadre academice de prestigiu, va prilejui un schimb de experiență și în domeniul concepțiilor și metodologiilor învățămîntului acestei discipline și va deschide astfel perspective noi, de care nu mă îndoiesc că va beneficia și învățămîntul de specialitate din țara noastră.

Organizație de solidă tradiție și înaltă ținută, Federația Dentară Internațională, a spus în cuvîntul său președintele Academiei de Științe Medicale, acad. prof. dr. Aurel Moga, a inițiat, în mod direct cît și prin intermediul numeroaselor reuniuni pe care le organizează, un larg schimb de experiență între cercetătorii din întreaga lume. Sesiunea de la București este o nouă verigă în lanțul acestor reuniuni și consider că ea va constitui încă unul din acele prilejuri de strîngere a colaborării între oamenii de știință din întreaga lume, într-un spirit de înțelegere.

În numele Consiliului popular al municipiului București, Ion Cosma, prim-vicepreședinte al Consiliului, a adresat participanților la cea de-a 58-a sesiune a F.D.I., un călduros salut de bun venit în Capitala României și succes deplin lucrărilor acestei reuniuni.

★

Cu prilejul celei de-a 58-a sesiuni anuale a Federației Dentare Internaționale, în foaierul Sălii Palatului a fost organizată o expoziție internațională de material și aparataj dentar la care participă 21 de firme de specialitate din Austria, Cehoslovacia, Elveția, Italia, R. D. Germană, R. F. a Germaniei, S.U.A., Ungaria și România.

Președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, însoțit de organizatorii reuniunii, a vizitat standurile expoziției și a apreciat realizările obținute în domeniul tehnicii dentare.

Lucrările sesiunii se desfășoară în continuare pe secții de specialitate, în cadrul cărora vor fi dezbătute probleme privind: organizarea practicii dentare, placa în legătură cu cariile dentare și bolile parodontale, ajutorul chirurgical în ortodonție.

În același timp, va avea loc o conferință internațională avînd ca temă relațiile publice ale profesiunii stomatologice. De asemenea, va fi organizată o masă rotundă care va dezbate bolile parodontale. În timpul lucrărilor, participanții vor face demonstrații clinice, vor viziona filme științifice de specialitate. Totodată, specialiștii de peste hotare vor întreprinde vizite în unități de învățămînt și de asistență stomatologică din Capitală și din provincie.

(Agerpres)

Salutul adresat de președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer

(Urmare din pag. I)

dreptății și al respectului reciproc, de principiile egalității, libertății și demnității umane și naționale. Transformarea din ce în ce mai mult a științei într-un instrument de dezvoltare a înțelegerii și colaborării internaționale este un semn al vremurilor noastre, semn care îi conferă din ce în ce mai mult caracterul de bun universal, determină un interes acut pentru dezvoltarea ei din partea tuturor popoarelor lumii, fără excepție.

Conștientă de întreaga însemnătate a științei, România a înscris dezvoltarea cercetărilor științifice ca un obiectiv primordial al construcției sale sociale. În cadrul programului național de cercetări științifice, se acordă atenția cuvenită științelor medicale și biologice, menite să aducă o importantă contribuție la ocrotirea sănătății oamenilor. Grija pentru sănătatea acestora constituie o preocupare centrală a partidului și statului nostru, o latură importantă a procesului multilateral de dezvoltare și înflorire a întregii națiuni.

Este evident că progresul științelor medicale, confruntate în zilele noastre cu probleme deosebit de complexe, ce-și așteaptă o urgentă soluționare, nu poate fi conceput fără participarea unor forțe intelectuale din ce în ce mai numeroase și fără o strînsă cooperare între savanții tuturor țărilor. Congresul dumneavoastră, care reunește oameni de știință valoroși dintr-un mare număr de țări, va contribui la stabilirea unor concluzii de importanță și utilitate deosebită pentru rezolvarea unor probleme de sănătate publică în domeniul odontostomatologiei, va deschide, desigur, noi perspective de viitor acestei importante ramuri a medicinei.

Vă rog să-mi permiteți, stimați oaspeți, să vă spun tradiționalul „Bun venit în România" și să adresez congresului dumneavoastră urări de deplin succes.

O bibliotecă estetică, multifuncțională

Realizată de către unitățile de specialitate ale Ministerului Industriei Lemnului, **biblioteca „Dana"** este pe cît de estetică (cu finisaj exterior de calitate superioară, cu luciu sau în culoarea naturală a lemnului), pe atît de practică (fiind compusă din 7 corpuri de diferite mărimi, cu funcțiuni multiple). Prin simpla alăturare și suprapunere a corpurilor componente se pot realiza diferite combinații, corespunzător preferințelor și spațiului de locuit. Corpurile modulate sînt judicios dimensionate și sînt executate din panouri și plăci fibrolemnoase. Corpul A, de exemplu, dispune de 6 compartimente încăpătoare pentru cărți, corpul B — de o vitrină, bar și etajere pentru cărți, iar corpurile C și D îndeplinesc o dublă funcțiune: de bibliotecă și de comodă prevăzută cu polițe pentru obiecte decorative și sertare pentru lenjerie și îmbrăcăminte. La rîndul său, corpul E poate fi utilizat separat, ca o vitrină cu o nișă pentru radio și un compartiment pentru diferite obiecte. Corpurile superioare F și G completează în mod fericit și eficient utilizarea maximă a spațiului pe verticală, pentru cărți sau alte obiecte.

Estetică și multifuncțională, biblioteca „Dana", produsă de **unitățile Ministerului Industriei Lemnului**, poate fi livrată complet, precum și în corpuri separate.

De la A.D.A.S.

Administrația Asigurărilor de Stat anunță că tragerea de amortizare pe luna septembrie 1970 a asigurărilor mixte de viață are loc la 30 septembrie 1970, în orașul București.

Participă la tragere asigurările mixte de viață pentru care primele sînt achitate la zi.

Cu acest prilej se vor plăti înainte de termenele stabilite în polițe, sumele asigurate corespunzătoare tuturor combinațiilor de litere ieșite la sorți.

Fondul pus la dispoziție pentru această tragere de amortizare este nelimitat.

Primire la Consiliul de Miniștri

Prim-vicepreședintele Consiliului de Miniștri, Ilie Verdeț, a primit, simbătă dimineața, pe președintele Comitetului pentru știință și tehnică din R. P. Polonă, prof. Jan Kaczmarek, care face o vizită în țara noastră la invitația președintelui C.N.C.S.

La întrevedere, care s-a desfășurat într-o atmosferă cordială, au luat parte Gheorghe Cioară, președintele Consiliului Național al Cercetării Științifice, Dinu Buznea, vicepreședinte al C.N.C.S.

A participat Jaromir Ocheduszko, ambasadorul R. P. Polone la București.

(Agerpres)

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT

Ieri, la fotbal

RAPID — U. T. A. 1-0

În „avanpremiera" etapei a V-a a diviziei naționale A la fotbal, simbătă după-amiază, pe stadionul Republicii din Capitală, s-a desfășurat partida dintre Rapid și U.T.A.. La capătul unui joc curat, cu o repriză secundă de bun nivel tehnic, victoria a revenit Rapidului cu 1—0 prin punctul înscris de Năsturescu în minutul 73. Echipa din Arad, aflată în preajma partidei cu Feijenoord, și-a menajat în mod vizibil forțele. O bună impresie a lăsat portarul arădean Gornea, care a apărat numeroase mingi dificile.

ȘTIRI DESPRE TURNEUL OLIMPIC DE FOTBAL

84 de țări vor lua parte la turneul olimpic de fotbal al celei de-a 20-a ediții a Olimpiadei de vară ce va avea loc în 1972 la München. Această cifră record a fost anunțată ieri în capitala Bavariei, cu prilejul reunirii Comitetului de amatori de pe lîngă Federația internațională de fotbal. (La Olimpiada din 1968 participaseră la turneul olimpic 78 de țări).

Turneul final va reuni 16 echipe, două fiind de pe acum cunoscute: R. F. a Germaniei — țara gazdă și Ungaria — deținătoarea titlului olimpic. Pentru celelalte 14 locuri se vor desfășura meciuri eliminatorii. Numărul finalistelor pentru fiecare continent a fost fixat după cum urmează: Europa — 4 (fără R. F. a Germaniei și Ungaria), Africa — 3, Asia — 3, America de Nord și Insulele Caraibilor — 2 și America de Sud — 2. Sistemul de calificare este destul de complicat, mai ales în ceea ce privește zonele continentului asiatic și american, unde formula eliminării directe alternează cu sistemul turneelor și al finalelor de turnee zonale. În ceea ce privește Europa, în cele patru grupe au fost stabilite 11 meciuri de calificare: grupa I: Franța-Islanda; U.R.S.S.-Olanda; Luxemburg-Austria; grupa a II-a: Polonia-Grecia; Bulgaria-Anglia; Turcia-Spania; grupa a III-a: Iugoslavia-Irlanda; Malta-Finlanda; Italia-R. D. Germană; grupa a IV-a: **România-Albania;** Elveția-Danemarca. **Potrivit tragerii la sorți, echipa României va juca pe teren propriu primul meci cu Albania.** Se joacă prin eliminare directă prin două meciuri (tur-retur), cu două prelungiri a cîte 15 minute. La al doilea meci în cazul cînd scorul general este egal și cu decizia prin 5 lovituri de penalti, dacă egalitatea persistă. Cele 11 echipe învingătoare în meciurile directe anunțate mai sus vor fi repartizate în alte patru grupe, unde se va juca după sistemul campionat. Învingătorii acestor patru grupe se vor califica pentru turneul olimpic final de la München.

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

ÎN ZIUA A TREIA A „CUPEI INTERCONTINENTALE" LA BASCHET MASCULIN (turneul se desfășoară la Varese), echipa **Slavia Praga** a întrecut cu scorul de 81—74 (33—49) formația **Richland Sertoma** (S.U.A.). Într-un meci extrem de disputat **Real Madrid** a învins cu 78—77 (după prelungiri) echipa braziliană **Corinthians Sao Paulo.** În clasamentul competiției conduce neînvinsă echipa **Ignis** Varese.

DUPĂ DISPUTAREA A 5 REGATE în campionatul mondial de yachting (clasa „Tempest") de la Quiberon (Franța) conduce echipajul olandez Starrtjes-Kurpenshoeck cu 27,4 puncte, urmat de Norbury-Turner (Anglia) — 36,4 puncte, John și James Linville (S.U.A.) — 36,7 puncte etc. Regata a 5-a a fost cîștigată de echipajul sovietic Mankin—Vitiukov.

CONTINUÎNDU-ȘI TURNEUL ÎN R.F. a GERMANIEI, echipa de box a **Poloniei** a evoluat la Augsburg în compania unei selecționate locale. Întîlnirea s-a încheiat cu un rezultat de egalitate: 10—10. La categoria pană, polonezul Jan Procon l-a întrecut la puncte pe Wilfried Schoetz, iar în limitele categoriei grea, pugilistul vest-german Horst Korschemann a dispus la puncte de Lukjan Trela.

ÎN ZIUA A TREIA A TURNEULUI INTERNAȚIONAL „OPEN" DE TENIS DE LA LOS ANGELES a fost înregistrată o mare surpriză: tînărul jucător american **Jimmy Connors,** în vîrstă de 18 ani, l-a învins cu 6—3, 2—6, 6—2 pe cunoscutul tenisman **Clark Graebner.** În celelalte partide favoriții au terminat învingători: australianul **Laver** l-a întrecut cu 7—5, 5—7, 6—4 pe iugoslavul **Pilici,** americanul **Ashe** a dispus cu 2—6, 7—5, 6—3 de cehoslovacul **Kodes,** australianul **Roche** l-a învins cu 2—6, 6—2, 6—3 pe americanul **Riessen,** iar australianul **Newcombe** a cîștigat cu 5—7, 6—3, 6—3 în fața compatriotului său **Stolle.**

Cronica zilei

Simbătă dimineața, ministrul comerțului exterior, Cornel Burtică, a plecat la Helsinki, în vederea semnării Acordului comercial pe termen lung între Republica Socialistă România și Republica Finlanda, pe perioada 1971—1974.

Ministrul român va vizita, de asemenea, Tîrgul internațional din capitala Finlandei.

La plecare, pe aeroportul Otopeni, erau prezenți membri ai conducerii Ministerului Comerțului Exterior, precum și Kaarlo Venikko Makela, ambasadorul Finlandei la București, și membri ai ambasadei.

★

Simbătă după-amiază s-a înapoiat în Capitală Nicolae Agachi, ministrul industriei metalurgice, care a făcut o vizită în Republica Democrată Germană, unde a purtat convorbiri în probleme privind colaborarea în domeniul siderurgiei.

La sosire, pe aeroportul Otopeni, erau prezenți membri ai conducerii Ministerului Industriei Metalurgice, precum și reprezentanți ai ambasadei R. D. Germane la București.

La plecare, pe aeroportul Schönefeld din Berlin, oaspeții români au fost salutați de ministrul Kurt Singhuber, secretarul de stat în ministerul industriei miniere și metalurgice a R. D. Germane, Otto Menzel, precum și de dr. ing. Nicolae Ghenea, ambasadorul Republicii Socialiste România în R. D. Germană, și membri ai ambasadei.

★

Ministrul afacerilor interne al Republicii Populare Bulgaria, Anghel Solakov, care, în fruntea unei delegații, a făcut o vizită în țara noastră, la invitația Ministerului Afacerilor Interne și a Consiliului Securității Statului, a părăsit simbătă la amiază Capitala.

Oaspeții au fost salutați la plecare de Cornel Onescu, ministrul afacerilor interne, și general-locotenent Grigore Răduică, prim-vicepreședinte al Consiliului Securității Statului.

În timpul șederii în țara noastră, delegația bulgară a avut convorbiri la Ministerul Afacerilor Interne și Consiliul Securității Statului. De asemenea, a făcut o vizită în județele Neamț, Brașov, Prahova și Harghita, unde s-a întîlnit cu cadre de conducere din miliție și securitate.

★

O delegație economică, condusă de ambasadorul Regatului Maroc la București, Kaghad Hassan, a făcut o vizită în țara noastră, între 20-26 septembrie a.c.

În timpul șederii în România, oaspeții au avut întrevederi cu Nicolae Nicolae, adjunct al ministrului comerțului exterior, și Victor Ionescu, președintele Camerei de Comerț, au purtat convorbiri la Ministerul Comerțului Exterior și au vizitat mari unități industriale din Capitală și din țară.

Un grup de parlamentari marocani, membri ai delegației, s-a întîlnit cu deputați ai Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România.

La încheierea vizitei, între delegația marocană și o delegație a Ministerului Comerțului Exterior, a fost semnat un document privind dezvoltarea relațiilor economice româno-marocane.

(Agerpres)

La 30 septembrie și 28 octombrie 1970

C. E. C. va acorda depunătorilor

AUTOTURISME, CÎȘTIGURI ÎN BANI ȘI OBIECTE ȘI EXCURSII PESTE HOTARE

Pentru toți cetățenii patriei noastre „C.E.C." înseamnă nu numai un loc sigur de păstrare a economiilor bănești personale, dar și o modalitate de a spori aceste economii. Cum? Prin dobînzile și importantele cîștiguri în bani, obiecte (autoturisme, mobilă etc.), excursii ș.a. pe care C.E.C. le acordă deponenților săi.

Numai la 30 septembrie a.c., cu prilejul tragerii la sorți trimestriale a *libretelor de economii cu dobîndă și cîștiguri* și a tragerii la sorți lunare a *obligațiunilor C.E.C.*, Casa de Economii și Consemnațiuni va acorda titularilor acestor instrumente de economisire cîștiguri în bani și obiecte în valoare totală de *6 322 000 de lei*, printre care cîștiguri în bani cu valori de 100 000 lei, 75 000 lei și cîștiguri în obiecte constînd din garnituri de mobilă, televizoare, aragazuri cu butelii etc.

La cea de-a treia tragere la sorți, care va avea loc la 30 septembrie a.c., tragerea la sorți a *libretelor de economii cu cîștiguri*, se vor acorda titularilor mii de cîștiguri cu valori cuprinse între 250 la sută și 15 la sută față de soldul mediu trimestrial al libretelor ieșite cîștigătoare.

La 28 octombrie a.c., cu prilejul tragerii la sorți pentru trimestrul III 1970 a cîștigurilor la depunerile pe *libretele de economii cu dobîndă și cîștiguri în autoturisme*, Casa de Economii și Consemnațiuni va acorda titularilor ale căror librete au ieșit cîștigătoare *400 de autoturisme* din mărcile: Dacia 1 300, Moskvici 408, Renault 10, Dacia 1 100, Skoda 100 S, Fiat 850 și Trabant 601.

Menționăm în plus pentru amatorii de statistică: cu aceste cîștiguri *numărul autoturismelor acordate de C.E.C. de la introducerea acestui libret a ajuns la aproape 6 000.*

Tot la 28 octombrie a.c. vor avea loc și tragerile la sorți pentru trimestrul III 1970 ale cîștigurilor la depunerile *pe libretele de economii pentru construirea de locuințe* și pe *libretele de economii pentru turism.* Se vor acorda cîștiguri cu valori de 40 000 lei, 25 000 lei și 15 000 lei titularilor primelor librete ieșite cîștigătoare, iar titularilor libretelor de economii pentru turism, de asemenea ieșite cîștigătoare, 22 excursii în Franța și Italia cu vizitarea orașelor Paris, Roma, Neapole etc., organizate de O.N.T., precum și numeroase cîștiguri în bani pentru efectuarea de excursii individuale, din care cîștigătorii primesc, la cerere, o parte (3 000 lei) în valuta țării în care se deplasează.

★

Celor interesați Casa de Economii și Consemnațiuni le face cunoscut că *în tot cursul acestei luni*, pînă în ultima zi inclusiv (30 septembrie), *se pot efectua depuneri* pe librete de economii cu dobîndă și cîștiguri în autoturisme, pe librete de economii pentru construirea de locuințe și pe librete de economii pentru turism *în vederea participării la tragerea la sorți pentru al patrulea trimestru al acestui an.*

De asemenea, se face cunoscut că tragerile la sorți din 30 septembrie și 28 octombrie a.c. vor avea loc în Capitală, în sala Clubului finanțebănci.

(Urmare din pag. I)

s-a convenit asupra constituirii comisiei mixte guvernamentale de cooperare economică, industrială și tehnică, ceea ce va impulsiona lărgirea relațiilor româno-austriece. Totodată, în timpul vizitei a fost semnat un acord comercial pe termen lung (1971—1975), precum și protocolul cu privire la schimbul de mărfuri pentru anul 1971 — documente menite să stimuleze legăturile economice reciproc avantajoase.

În timpul convorbirilor au fost abordate, de asemenea, problemele dezvoltării relațiilor cultural-științifice, exprimîndu-se dorința ambelor părți de a promova intensificarea schimburilor și cooperarea în domeniul învățămîntului, științei și culturii.

Relațiile româno-austriece ilustrează și pe plan politic caracterul rodnic al colaborării între țări cu sisteme social-politice diferite; se verifică încă odată faptul că aceste deosebiri nu pot constitui obstacole atunci cînd există dorința sinceră de colaborare, cînd se respectă principiile fundamentale ale relațiilor internaționale, cînd se manifestă corectitudine și stimă reciprocă — așa cum arată, în mod exemplar, raporturile dintre România și Austria. După cum a subliniat tovarășul Nicolae Ceaușescu în toastul rostit la dineul de gală oferit de președintele federal: **„Dezvoltăm raporturile noastre cu toate țările, indiferent de orînduirea lor socială, milităm activ pentru promovarea în relațiile interstatale a principiilor independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, egalității în drepturi și avantajului reciproc, pentru introdarea fermă a normelor dreptului internațional. Relațiile dintre Republica Socialistă România și Republica Austria reprezintă o vie ilustrare a utilității cooperării reciproc avantajoase dintre țări cu orînduiri sociale diferite, confirmă cu putere eficiența raporturilor așezate în întregime pe terenul fertil al acestor norme".**

Desfășurîndu-se într-o atmosferă de prietenie și înțelegere reciprocă, convorbirile oficiale dintre președintele Consiliului de Stat al României, Nicolae Ceaușescu, și președintele federal al Austriei, Franz Jonas, au oferit prilejul unui larg tur de orizont asupra problemelor de strîngentă actualitate ale vieții internaționale. Așa cum se subliniază și în comunicatul comun, **obiectul principal al schimburilor de păreri asupra situației internaționale l-a constituit securitatea europeană.** Ca țări europene, strîns legate de destinele acestui continent, România și Austria sînt vital interesate în instituirea și consolidarea unui climat de pace și securitate în această regiune geografică. Încă de mai multi ani, între guvernele noastre s-au statornicit legături de colaborare în vederea promovării acestui țel, ceea ce a contribuit, fără îndoială, la crearea unor perspective încurajatoare în direcția unei reale destinderi pe continent. După părerea ambelor părți, în cadrul eforturilor pentru întărirea păcii și cooperării europene un rol important l-ar avea conferința generală europeană, în prezent existînd premise favorabile pentru întrunirea și buna ei desfășurare. Dînd o înaltă apreciere eforturilor depuse în acest sens de România, președintele federal Franz Jonas a declarat: **„Noi știm și apreciem în mod deosebit intențiile și inițiativele dumneavoastră în problema securității europene — și în același timp și contribuția țării dumneavoastră la destindere și colaborare în Balcani... Noi am susținut de la început propunerea pentru o conferință asupra problemelor securității și colaborării în Europa, deoarece apreciem că ea poate contribui într-adevăr la destindere și securitate. În acest sens, securitatea înseamnă, totodată, înțelegere, colaborare, convietuire pașnică și instaurarea unei situații care ar permite popoarelor să-și dedice resursele economice, mai mult decît pînă acum, progresului științific, tehnic și social".**

DEZVOLTAREA RELAȚIILOR ROMÂNO-AUSTRIECE

Pentru menținerea și întărirea păcii poartă răspunderea toate statele — indiferent de mărimea teritoriului și numărul populației, de puterea economică sau militară; așa cum arată viața însăși, un rol mereu crescînd au în viața internațională statele mici și mijlocii, care printr-o politică activă și constructivă pot stimula evoluția pozitivă a vieții internaționale.

După cum este cunoscut, Republica Socialistă România, subliniind în permanență că securitatea europeană trebuie să fie opera tuturor țărilor continentului, urmărește cu interes și receptivitate inițiativele și propunerile constructive ale altor state europene, între care și memorandumul guvernului federal austriac. În timpul convorbirilor s-a exprimat hotărîrea ambelor părți de a contribui, împreună cu toate statele interesate, la pregătirea unei asemenea conferințe într-un spirit constructiv și realist. Premisa esențială pentru securitatea europeană, pentru crearea unei atmosfere de încredere între popoare rezidă — așa cum se subliniază și în comunicatul comun — în renunțarea la folosirea forței și la amenințarea cu forța în relațiile internaționale, respectarea principiilor suveranității și independenței naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, afirmarea acestor principii în relațiile dintre state.

Situația internațională reclamă în mod imperios, ca o cerință majoră, înfăptuirea unor progrese reale în domeniul încetării cursei înarmărilor, înaintării pe calea dezarmării — țeluri pentru a căror atingere România militează neobosit. Invitat să viziteze cu ocazia prezenței sale la Viena sediul Agenției Internaționale pentru Energia Atomică și să se întîlnească cu participanții la Conferința Generală a A.I.E.A., șeful statului român a reafirmat cu tărie poziția țării noastre, care s-a pronunțat și se pronunță cu consecvență în favoarea unor măsuri ferme de dezarmare generală și îndeosebi de dezarmare nucleară. În această operă, un rol de cea mai mare răspundere revine oamenilor de știință din întreaga lume, chemați să-și consacre toate forțele lor creatoare folosirii energiei atomice exclusiv în scopuri pașnice, pentru binele omenirii.

În cadrul schimbului de păreri asupra situației internaționale, între președinții României și Austriei s-au manifestat puncte de vedere apropiate în privința necesității stingerii focarelor de război, a căror persistență periclitează grav pacea lumii. Părțile s-au pronunțat pentru reglementarea conflictului din Indochina, pe baza Acordurilor de la Geneva, garantîndu-se dreptul inalienabil al popoarelor din această regiune de a-și hotărî singure destinul, fără amestec din afară.

O profundă îngrijorare trezește în opinia publică mondială știrile despre agravarea continuă a situației din Orientul Apropiat. Exprimînd voința și speranțele popoarelor lor, cei doi președinți s-au pronunțat pentru încetarea imediată a luptelor și au subliniat necesitatea de a se găsi o soluție pentru lichidarea conflictului, pe baza rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967. Așa cum s-a reafirmat și cu prilejul acestei vizite, România consideră că în situația care s-a creat trebuie depuse toate eforturile pentru încetarea luptelor și pentru a se împiedica extinderea conflictului. Ea apreciază că nimeni nu are dreptul să intervină în treburile interne ale acestor țări. Popoarele respective să fie lăsate să-și rezolve singure problemele în conformitate cu interesele lor legitime; orice amestec din afară nu ar putea decît să ducă la implicații deosebit de grave pentru popoarele din Orientul Apropiat și pentru însăși pacea lumii.

Evocîndu-se apropiatul jubileu de 25 de ani al O.N.U., cu prilejul convorbirilor a fost subliniată poziția comună a României și Austriei în ce privește necesitatea de a se asigura creșterea rolului acestui important for internațional în întărirea păcii, legalității și cooperării internaționale, respectării strictă a principiilor sale fundamentale înscrise în Cartă, astfel încît ea să poată răspunde vocației sale universale.

Actuala vizită în Austria, ca și vizita de anul trecut a președintelui federal în România, a confirmat o dată mai mult importanța pe care o reprezintă contactele directe, întîlnirile și convorbirile dintre conducătorii de state pentru cauza păcii și colaborării internaționale. Ținînd seama de acest factor, părțile au consemnat dorința lor de a persevera pe calea dezvoltării tradiției schimburilor de vizite la diferite niveluri.

Prin întreaga ei desfășurare, prin conținutul ei bogat, prin rezultatele rodnice înregistrate, vizita în Austria a președintelui Consiliului de Stat al României, Nicolae Ceaușescu, se înscrie ca un moment de o deosebită însemnătate în cronica legăturilor de prietenie româno-austriece, ca o contribuție de seamă la destindere în Europa, la cauza păcii și colaborării internaționale.

FAPTUL DIVERS

Toanele termoficării

Astă primăvară, termoficarea nu se mai putea opri. Ne dădea căldură cînd aveam de la soare 25—30 de grade. Acum ea nu se mai poate porni. De aproape o lună de zile, în mai toate cartierele bucureștene racordate la această rețea, nu se mai furnizează apă caldă. S-a spus și, pînă la un anume punct, locatarii au fost de acord că instalațiile trebuie să intre în revizie pentru sezonul rece. Începerea destul de tîrzie și durata lor excesiv de lungă au adus însă la punctul de fierbere întrebarea: nu era mai bine ca aceste lucrări să fie efectuate în cursul verii? Sperăm ca măcar acum să se ia măsuri pentru terminarea lor cît mai grabnică, astfel încît termoficarea să poată întîmpina anotimpul friguros, într-adevăr, cu... căldură!

Semănături printre traverse

La baza de recepție Sanislău (Satu-Mare) a fost încărcat un vagon cu grîu pentru a fi transportat la Întreprinderea de morărit Șimleu (Sălaj). Atașat la trenul numărul 45 022, vagonul și-a „însemnat" drumul cu un veritabil „brîu" de grîu deșirat printre traverse de-a lungul liniei ferate. În județul Bihor a intrat cu o cantitate de 8 370 kg lipsă din încărcătura inițială. Ce și cum s-or fi petrecut lucrurile acolo unde a fost încărcat vagonul e greu de presupus. Mult mai simplu este să se caute vinovații și să fie puși la plată. Pentru că nu se poate admite ca recolta adunată cu trudă de pe ogoare să fie „semănată" între traversele de cale ferată. Nu de alta dar din boabele de grîu n-o să răsară... vagoane de tren fără defecte.

Invenția și-a găsit... autorii

Publicam acum cîteva zile o notă în care relatam că, la cabinetul tehnic al Combinatului siderurgic Reșița, a fost înregistrat dosarul unei invenții amenințată cu pericolul a fi clasată, deși putea aduce economii în valoare de șase milioane lei pe an. Pe de o parte, nu putea fi aplicată în unitatea în care ajunsese, iar pe de altă parte nu putea fi nici restituită autorilor, deoarece nu li se știa adresa. Primim acum o scrisoare prin care cei trei inventatori — toți trei din Cîmpina — își exprimă mirarea că dosarul a ajuns la altă întreprindere decît cea indicată de ei (Uzina constructoare de mașini Reșița) și bucuria că va putea fi urnit pe drumul cel bun. O dată întrați pe un asemenea făgaș, nouă nu ne mai rămîne decît să le urăm succes.

Subiecte de fabulă

De cinci ani de cînd este „pensionarul" Grădinii Zoologice din București, elefantul Raj dă serios de furcă îngrijitorilor. Îndeosebi în ultima vreme, el devenise deosebit de recalcitrant, atunci cînd era invitat să meargă la culcare. De multe ori, îngrijitorii au trebuit să ia act de reacțiile sale, nu tocmai „amicale", pe propria lor piele. Din întîmplare, în cele din urmă, însă, a fost găsită și soluția salvatoare. Ori de cîte ori trebuie să fie închis în cușcă, în fața lui este adus... un măgar. Și prezența urecheatului îl aduce imediat la ascultare. Văzîndu-l, elefantul o rupe, pur și simplu, la fugă, direct în cușcă. Un caz asemănător îl prezintă și cimpanzeul Maxy. Pentru a fi închis în cușcă, un paznic merge în spatele cușții și începe să se vaiete, prefăcîndu-se atacat. Alergînd să-și... „salveze" prietenul, cimpanzeul intră în cușcă, fiind apoi închis. În fond, două trucuri. Rămîne de văzut cît timp cei doi „pensionari" nu le vor înțelege „dedesubturile".

Vă mai mențineți sesizarea?

La începutul anului, conducerea Șantierului de construcții nr. 2 Călărași era extrem de îngrijorată: gestionarul Costache Trandaf nu se prezentase la unitate pentru a justifica diferite materiale în valoare de 62 000 lei. În consecință, a sesizat imediat organele de miliție. Gestionarul dat dispărut a fost arestat, întrucît avea de executat o pedeapsă de un an de zile închisoare pentru altă delapidare săvîrșită în cadrul aceluiași șantier! Aflînd acest lucru, conducerea șantierului a răsuflat ușurată și a promis că, într-o lună de zile, va clarifica, pînă la ultima centimă, situația celor 62 000 lei lipsă din gestiunea celui în cauză. A trecut de atunci mai bine de o jumătate de an și situația este însă tot neclarificată. Cică nu s-a putut întruni o comisie tehnică pentru evaluarea exactă a pagubelor. Între timp, pe șantierul respectiv, s-au întocmit trei bilanțuri trimestriale. Cum au putut fi ele încheiate din moment ce o sumă atît de importantă a rămas, pentru toate, pe dinafară?

Rubrică redactată de: **Dumitru TIRCOB, Gheorghe DAVID** cu sprijinul corespondenților „Scînteii"

viaţa internaţională

EVENIMENTELE DIN IORDANIA

CONSTITUIREA UNUI NOU GUVERN CIVIL

AMMAN 26 (Agerpres). — La Amman a fost anunţată simbătă constituirea unui nou guvern civil iordanian, care înlocuieşte cabinetul militar demisionar al generalului Mohamed Daoud. În funcţiile de prim-ministru şi de ministru al afacerilor externe a fost numit Ahmed Toukan. Noul premier iordanian, în vîrstă de 75 de ani, a deţinut de 6 ori funcţia de ministru după conflictul din iunie 1967.

Portofoliile apărării şi internelor în noul guvern au fost atribuite lui Akache Al-Zabei şi, respectiv, Salek Al-Charoh.

RAPORTUL MISIUNII DE MEDIERE

CAIRO 26 (Agerpres). — Preşedintele sudanez, Gaafar El Numeiry, şeful misiunii de mediere în conflictul din Iordania, a prezentat vineri seara un raport asupra situaţiei din această ţară, în cadrul reuniunii de la Cairo a şefilor de state arabe. La reuniune a participat şi comandantul suprem al forţelor de rezistenţă palestiniene, Yasser Arafat.

Potrivit ziarului egiptean „Al Ahram", care citează raportul preşedintelui Gaafar El Numeiry, luptele dintre forţele de rezistenţă palestiniene şi unităţile armatei iordaniene au fost reluate, în ciuda acordului de încetare a focului. Ziarul egiptean acuză partea iordaniană de violare a armistiţiului.

★

CAIRO 26 (Agerpres). — Preşedintele Republicii Arabe Unite, Gamal Abdel Nasser, a transmis regelui Hussein al Iordaniei o telegramă în numele şefilor de state arabe reuniţi la Cairo. Telegrama preşedintelui egiptean exprimă regretul său şi al şefilor de state arabe reuniţi la Cairo faţă de modul în care evoluează situaţia din Iordania. Este citat, în acest sens, raportul prezentat de misiunea de mediere condusă de Gaafar El Numeiry, şeful statului sudanez şi care menţionează că există „de partea iordaniană o voinţă deliberată de a nu înceta focul, de a nu respecta total promisiunile făcute şi de a pune în aplicare un plan menit să lichideze rezistenţa palestiniană".

Raportul respectiv, dat publicităţii la Cairo de către preşedintele sudanez în cadrul unei conferinţe de presă, menţionează totodată că în cursul ultimelor 10 zile în Iordania s-au înregistrat 30 000 de victime: 5 000 de militari iordanieni ucişi sau răniţi şi 25 000 de palestinieni scoşi din luptă în timpul ciocnirilor. Raportul adaugă, totodată, că trupele regelui Hussein au pierdut 93 de tancuri, precum şi un număr însemnat de alte vehicule militare.

★

NEW YORK 26 (Agerpres). — Un comunicat al Comitetului Central al Revoluţiei palestiniene publicat vineri la New York atrage atenţia că acordul de încetare a focului la care s-a ajuns în Iordania „este de natură temporară şi are în primul rînd scopuri umanitare", precizează agenţia Reuter. Declaraţia difuzată de biroul din New York al F.P.E.P. adaugă că „armistiţiul proclamat de preşedintele Gaafar El Numeiry nu are drept scop deschiderea unor negocieri cu guvernul de la Amman, ci reprezintă un răspuns la apelurile umanitare lansate de ţări arabe şi nearabe, pentru ameliorarea condiţiilor populaţiei civile". După cum precizează acelaşi comunicat, „chiar şi după semnarea acordului de încetare a focului, tancuri ale armatei iordaniene au bombardat un spital din cartierul Al-Ashrafiya din Amman".

★

AMMAN 26 (Agerpres). — Agenţia France Presse informează din Amman că regele Hussein al Iordaniei a anunţat într-un mesaj că „în capitală situaţia revine la normal şi că numai cîteva elemente înarmate, dispersate în diferite puncte ale oraşului încearcă să împiedice restabilirea ordinii şi a securităţii". Suveranul haşemit a precizat că forţele armate iordaniene „au respectat şi vor respecta încetarea focului în ciuda provocărilor continue".

În acelaşi timp, regele Hussein a cerut reîntoarcerea la Amman a misiunii de mediere a ţărilor arabe şi a liderilor rezistenţei palestiniene pentru a pune în aplicare acordul de principiu realizat în legătură cu încetarea focului şi cu normalizarea situaţiei; potrivit agenţiei France Presse, acordul prevede, ca puncte esenţiale, evacuarea fedainilor din sate şi oraşe şi reîntoarcerea armatei în cazărmi.

★

WASHINGTON 26 (Agerpres). — Ministrul adjunct al Apărării al S.U.A., David Packard, a declarat vineri, într-o convorbire cu ziariştii, că Statele Unite îşi propun să înlocuiască materialul militar pierdut de armata iordaniană în cursul luptelor cu palestinienii. Potrivit agenţiei France Presse, Packard a precizat că S.U.A. vor să asigure Iordania că „aceasta va continua să-şi menţină capacităţile militare", arătînd că forţele iordaniene sînt dotate printre altele cu tancuri americane de tipul „BBP" şi avioane supersonice „F-104". El a menţionat că înlocuirea materialului militar pierdut de armata iordaniană nu va afecta însă echilibrul militar între Israel şi ţările arabe.

★

ALGER 26 (Agerpres). — Guvernul algerian a donat 400 000 dolari în favoarea organizaţiei de rezistenţă palestineană, s-a anunţat vineri la Alger. Măsura se adaugă iniţiativei luate de Frontul de Eliberare Naţională de a deschide o listă de subscripţii naţionale pentru ajutarea poporului palestinean.

★

PARIS (A.F.P.) — O echipă de medici francezi a plecat în Iordania pentru a sprijini eforturile de ajutorare a victimelor luptelor dintre forţele guvernamentale iordaniene şi grupurile de comando palestiniene.

★

AMMAN 26 (Agerpres). — Postul de radio Amman a anunţat că armata iordaniană a reuşit să găsească vineri încă un ostatic din grupul celor deţinuţi de Frontul Popular pentru Eliberarea Palestinei (F.P.E.P.) din rîndul pasagerilor şi membrilor echipajelor avioanelor deturnate recent. Numărul ostaticilor aflaţi sub protecţia forţelor armate iordaniene, menţionează comunicatul, se ridică astfel la 16, ceilalţi 15 fiind găsiţi, după cum s-a mai anunţat, vineri dimineaţa.

★

BONN 26 (Agerpres). — Doi ziarişti vest-germani, Randolph Braumann, corespondentul revistei „Stern" la Londra, şi Wolfgang Stockklausner, de la săptămînalul „Der Spiegel", aflaţi la Amman, au fost daţi dispăruţi, a anunţat vineri seara agenţia D.P.A.

LIBIA A RUPT RELAŢIILE DIPLOMATICE CU IORDANIA

CAIRO 26 (Agerpres). — „Republica Arabă Libia a hotărît să rupă relaţiile diplomatice cu Iordania, să expulzeze ambasadorul Iordaniei din Libia şi să recheme membrii ambasadei Libiei la Amman", a declarat vineri seara ambasadorul libian la Cairo, Saad El-Dine Bouchoueireb. El a precizat că „ruperea relaţiilor între Libia şi Iordania nu se referă numai la relaţiile diplomatice, ci afectează deopotrivă toate raporturile existente între cele două ţări".

Agenţia Reuter menţionează că anunţarea ruperii relaţiilor a survenit la scurt timp după ce şeful statului libian, colonelul Moamer El-Gedafi, a acceptat cererea de azil politic prezentată de generalul Mohamed Daud, care a demisionat joi din funcţia de şef al guvernului iordanian, în timp ce se afla la Cairo, pentru a participa la reuniunea şefilor de state şi guverne arabe.

Londra. O recentă demonstraţie împotriva războiului dus de S.U.A. în Vietnam

ALGER

Deschiderea conferinţei regionale F. A. O. pentru Africa

ALGER 26 (Agerpres). — Şomajul este cea mai urgentă problemă care trebuie soluţionată de statele africane şi de Organizaţia Naţiunilor Unite pentru Alimentaţie şi Agricultură (F.A.O.), a declarat vineri directorul general al F.A.O., Addeke Boerma, în cuvîntul de deschidere a celei de-a şasea conferinţe regionale a organizaţiei, care se desfăşoară la Alger. El a apreciat că, dacă această problemă nu va fi rezolvată, ţările africane în curs de dezvoltare ar putea suferi grave consecinţe sociale.

Conferinţa regională a F.A.O. pentru Africa la nivel ministerial, la care participă reprezentanţi din 35 de ţări africane, din Franţa, precum şi oficialităţi ale organizaţiei, îşi va continua lucrările timp de 9 zile. Pe ordinea de zi a acestei reuniuni figurează examinarea unor rapoarte întocmite de comitetele de resort ale F.A.O. în legătură cu evoluţia situaţiei alimentare în ţările continentului african. Urmează, de asemenea, să fie dezbătute alte probleme referitoare la măsurile necesare pentru combaterea subalimentaţiei ce continuă să rămînă un fenomen caracteristic pentru o serie de state africane.

R. D. GERMANĂ ÎŞI REÎNNOIEŞTE CEREREA DE A DEVENI MEMBRĂ A A.I.E.A.

BERLIN 26 (Agerpres). — Guvernul R. D. Germane, informează agenţia A.D.N., a adresat preşedintelui celei de-a 14-a sesiuni a Conferinţei generale a Agenţiei Internaţionale pentru Energia Atomică (A.I.E.A.), care se desfăşoară în prezent la Viena, o declaraţie în care reinnoieşte cererea sa de a deveni membru cu drepturi egale al acestei organizaţii. Guvernul R.D.G., subliniază declaraţia, a cărui politică este în deplină concordanţă cu scopurile şi principiile A.I.E.A., acordă o mare atenţie eforturilor depuse de organizaţie pentru folosirea energiei atomice în scopuri paşnice. Declaraţia relevă că R. D. Germană îndeplineşte condiţiile stabilite de statutul A.I.E.A. pentru a putea fi primită membră a organizaţiei şi pentru a putea fi prin aceasta în situaţia de a contribui într-o măsură importantă la realizarea sarcinilor şi scopurilor organizaţiei.

PENTRU ANULAREA INTERZICERII P. C. DIN GERMANIA

BONN 26 (Agerpres). — Max Reimann, prim-secretar al C.C. al P.C. din Germania, a trimis cancelarului Willy Brandt o scrisoare deschisă în care cere anularea interzicerii P.C. din Germania. Se cere, de asemenea, anularea unei hotărîri judecătoreşti privind confiscarea proiectului de program al P.C. din Germania. În scrisoare se atrage atenţia că în întreaga ţară ia o amploare tot mai mare mişcarea pentru anularea interzicerii P.C. din Germania.

agenţiile de presă transmit:

Preşedintele Mao Tze-dun şi vicepreşedintele Lin Biao au primit la Pekin delegaţia economică guvernamentală a R. D. Vietnam, condusă de Nguyen Con, membru al Secretariatului C.C. al Partidului celor ce Muncesc din Vietnam, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al R. D. Vietnam, preşedinte al Comitetului de Stat al planificării, care se află în vizită în R. P. Chineză. Cu acest prilej a avut loc o convorbire prietenească, relatează agenţia China Nouă.

La încheierea vizitei în R.S. Cehoslovacă a regelui Afganistanului, Mohammed Zachir Khan, a fost dat publicităţii un comunicat comun, în care se relevă că în cursul convorbirilor purtate la Praga cu conducători de stat cehoslovaci au fost abordate probleme referitoare la dezvoltarea relaţiilor dintre cele două ţări. Au fost discutate, de asemenea, probleme internaţionale de interes reciproc.

O delegaţie a Sovietului Suprem al U.R.S.S., condusă de Alexandr Liaşko, vicepreşedinte al Sovietului Suprem, preşedintele Prezidiului Sovietului Suprem al R.S.S. Ucrainene, a sosit la Praga, informează agenţia C.T.K.

Noul acord militar dintre guvernul spaniol şi cel al S.U.A., încheiat la Washington la 6 august cu prilejul vizitei ministrului afacerilor externe al Spaniei, Gregorio Lopez Bravo, a fost semnat vineri la Madrid. În conformitate cu acest acord, bazele militare americane, aflate pe teritoriul Spaniei, vor deveni proprietatea statului spaniol. Concomitent, a fost semnat şi acordul de cooperare economică, culturală, ştiinţifică şi tehnologică.

Un grav accident s-a produs vineri la cea mai mare mină de cupru din Zambia, cea din localitatea Mufulira. Circa 90 de persoane şi-au pierdut viaţa în urma prăbuşirii unor galerii.

Populaţia Olandei se ridică la 13 032 600 de locuitori, a anunţat Biroul Central de Statistică din Haga.

Ministrul apărării al S.U.A., Melvin Laird, şi preşedintele Comitetului mixt al şefilor de stat major, amiralul Thomas Moorer, vor face, după încheierea turneului preşedintelui Nixon în unele ţări europene, o vizită oficială în Grecia şi Turcia, la începutul lunii octombrie, a anunţat purtătorul de cuvînt al Casei Albe, Ronald Ziegler.

O delegaţie a grupului Uniunii interparlamentare din S.U.A., condusă de preşedintele grupului, senatorul John D. Sparkman, a sosit simbătă la Varşovia.

Al doilea congres al Uniunii naţionale a muncitorilor din Mali s-a deschis vineri, la Bamako, în prezenţa şefului statului, locotenentul Moussa Traore. Congresul marchează reluarea efectivă a activităţilor sindicale în Mali, suspendate în urma loviturii de stat militare din noiembrie 1968.

Alte opt cazuri de holeră au fost declarate vineri în Israel, anunţă agenţia Reuter. Cu acestea, numărul persoanelor bolnave de holeră înregistrate în ultimele şase săptămîni în Israel se ridică la 229.

Inundaţiile provocate de ploile torenţiale căzute în ultimele zile în Dahomey au cauzat importante pagube materiale. Cîteva mii de persoane au rămas fără adăpost. Întinse suprafeţe agricole au fost compromise. Mai multe oraşe din provincia Atacora din vestul ţării sînt izolate din cauza distrugerii liniilor telefonice, podurilor şi căilor de transport.

Reacţii în presa britanică la declaraţiile lui Edward Heath

LONDRA 26. — Corespondentul Agerpres, N. Plopeanu, transmite: Referindu-se la declaraţiile primului ministru, Edward Heath, în legătură cu problemele interne, presa londoneză scrie că ele anunţă „o iarnă geroasă, de nemulţumiri" („GUARDIAN"). După cum se ştie, Congresul sindicatelor britanice a menţionat că se va opune intenţiei guvernului de a bloca mărirea salariilor, revendicată de diferite categorii de oameni ai muncii, ca şi hotărîrii de a îngrădi mişcarea sindicală. Or, declaraţiile primului ministru, făcute la televiziune, în legătură cu aceste probleme au fost clare. Aceasta determină ziarul „SCOTSMAN" să constate că „se deschide calea deteriorării relaţiilor în industrie".

Ziarele amintesc de faptul că cei 300 000 de mineri şi cei circa 800 000 salariaţi ai serviciilor de salubritate şi-au exprimat deja intenţia de a declara grevă în cazul că nu le vor fi satisfăcute revendicările.

Potrivit cotidianului „DAILY TELEGRAPH", într-una din rezoluţiile Conferinţei naţionale a Partidului liberal, care se ţine la Eastbourn, este condamnat „Refuzul guvernului de a întreprinde vreo acţiune care să oprească creşterea preţurilor şi a şomajului sau stagnarea economică". Presa londoneză publică, de asemenea, date oficiale care arată că la mijlocul lunii septembrie numărul şomerilor a atins 665 951, cifră care nu a mai fost atinsă în această lună în ultimele 3 decenii.

Succese ale forţelor patriotice din Mozambic

DAR-ES-SALAAM 26 (Agerpres). Cu ocazia împlinirii a şase ani de la declanşarea de către Frontul de Eliberare din Mozambic a luptei armate împotriva trupelor colonialiste portugheze, preşedintele FRELIMO, Somara Machel, a adresat poporului mozambican un mesaj, care a fost difuzat în capitala Tanzaniei, Dar-Es-Salaam. Acţiunile ofensive lansate de FRELIMO — se arată în mesaj — s-au soldat cu succese importante. Numai în perioada 25 septembrie 1969—25 septembrie 1970 — a precizat preşedintele Frontului de Eliberare din Mozambic — forţele patriotice au scos din luptă aproximativ 2 000 de militari portughezi, au distrus 64 de fortificaţii şi peste 300 de vehicule militare ale inamicului. Somara Machel a adresat un apel tuturor patrioţilor mozambicani de a intensifica lupta pentru eliberarea Mozambicului de sub dominaţia colonială.

BRAZILIA:

Campania electorală în condiţii deosebite

CORESPONDENŢA DIN RIO DE JANEIRO DE LA V. OROS

De cîteva zile, în Brazilia a început campania electorală în vederea scrutinului parlamentar de la 15 noiembrie, cînd urmează să fie renovată componenţa celor două camere ale Congresului naţional şi a adunărilor legislative ale statelor. Faţă de tradiţia electorală braziliană, actuala campanie prezintă o serie de particularităţi, derivate din împrejurările specifice în care ea se desfăşoară.

Înainte de toate poate fi lesne sesizată deosebirea pe terenul formelor de propagandă electorală. În locul adunărilor şi mitingurilor în circumscripţii, de astă dată predomină, net, telepropaganda. Conform dispoziţiilor, toate posturile de televiziune sînt obligate să rezerve gratuit şi zilnic un orar pentru candidaţii federali şi locali ai celor două partide: **Alianţa Renovatoare Naţională** (ARENA — partidul guvernamental) şi Mişcarea Democratică Braziliană (M.D.B. — partidul de opoziţie). Gratuitatea, ca şi distribuirea timpului la televiziune, au introdus o notă de echitate, subliniată în mod deosebit de autorităţi, dar, pe de altă parte, aceasta înlesneşte autorităţilor exercitarea unei supravegheri atente a modului cum candidaţii opoziţionişti — şi chiar cei din partidul guvernamental — respectă consemnele.

Observatorii apreciază că actuala campanie electorală se arată a fi cea mai sobră din întreaga istorie republicană a Braziliei. Obişnuitele invective, cu care prin tradiţie adversarii se tratau reciproc, tînd să dispară: duelul nu se mai poartă între persoane, ci între un partid de opoziţie, a cărui principală preocupare este supravieţuirea, şi un partid oficial, ce se simte cît se poate de sigur sub toate aspectele. Din raţiuni diferite, nici una din părţi nu e interesată să arunce anatema asupra celeilalte. În definitiv, ambele s-au născut dintr-un decret al puterii executive, care a comprimat 14 partide în numai două.

Cu toate anulările de drepturi politice şi de mandate parlamentare din ultimii şase ani, atît în „ARENA" cît şi în „M.D.B." se conservă nucleul de lideri din fostele partide, avînd fiecare cîte o arie de influenţă în diversele state ale federaţiei. În genere se poate spune că cei mai mulţi dintre candidaţii care actualmente îşi dispută preferinţele alegătorilor sînt parlamentari vechi, unii cu stagiu de două sau chiar trei decenii.

Care sînt temele confruntării electorale? Candidaţii **partidului guvernamental** caută în primul rînd să sensibilizeze alegătorii cu problemele economice ale ţării, punînd în evidenţă o serie de realizări pe tărîmul industrializării.

Adversarii îşi îndreaptă atenţia spre terenul necesităţilor sociale, unde nu s-au produs deloc sau în prea mică măsură schimbări. De altfel, guvernul, simţindu-se vulnerabil sub acest aspect, a adoptat în ultimul timp două măsuri de răsunet electoral (ca intenţie cel puţin), stabilind o cotă de participare a firmelor private la crearea unui fond de ajutorare a muncitorilor, ca şi sprijinirea sindicatelor cu mijloace de asistenţă socială. Opoziţia afirmă că principalul obiectiv trebuie să fie democratizarea vieţii publice, ca element fundamental pentru avansul economic şi social. Prin „democratizare", „M.D.B." înţelege abrogarea actelor instituţionale, amnistia generală, garantarea drepturilor cetăţeneşti, restituirea plenară a prerogativelor parlamentului şi, în genere, revenirea la ceea ce se cheamă „statul de drept". Dar abordarea terenului politic de către opoziţie e un lucru dificil, întrucît „însăşi" ideea de „revenire" provoacă alergie sferelor oficiale, pentru care restabilirea după modelul dinainte de 31 martie 1964 echivalează cu „subversiune şi haos". Totuşi, preşedintele Emilio Garrastazu Medici a făcut promisiunea solemnă că pînă la sfîrşitul mandatului său în Brazilia va fi implantat un „sistem democratic". Conţinutul „democratizării" promise nu a fost însă precizat, sigur fiind doar că e altul decît înţelege opoziţia.

Atît „ARENA" cît şi „M.D.B." (şi, mai ales, „M.D.B.") sînt preocupate în actuala campanie electorală să convingă alegătorii de inutilitatea votului „în alb" spre care îndeamnă grupări politice mai mici. Pentru aceste grupări, aflate în clandestinitate „M.D.B." este doar „o altă faţă a guvernului". Ele consideră de aceea că în realitate electoratul este lipsit de posibilitatea unei veritabile opţiuni. Existînd o lege privind obligativitatea exercitării votului, grupările menţionate cheamă la vot „în alb". După cum este cunoscut, comuniştii brazilieni deşi constituie o forţă politică influentă, nu participă la alegeri, partidul fiind pus, din 1947, în afara legii.

Judecînd după previziuni, „ARENA" îşi va conserva reprezentanţa majoritară în ambele camere ale Congresului naţional (actualmente proporţia e de 3 la 1) şi în adunările legislative ale statelor, cu excepţia foarte probabilă, a statului Guanabara, adică oraşul Rio de Janeiro şi cîteva localităţi anexe. Acest stat e şi acum o excepţie, acceptată ca atare de către guvern, fiind singurul unde opoziţia are reprezentanţă majoritară şi tot singurul unde va funcţiona un guvernator opoziţionist, desemnat de acum de preşedintele republicii şi cu omologarea garantată în adunarea legislativă. Prin urmare, nu se întrevăd nici aici modificări deosebite ale „raportului de forţe" existent. În restul statelor, opoziţia speră să-şi sporească cu ceva numărul de deputaţi locali.

Pe marginea apropiatelor alegeri, ziarul „Jornal do Brasil" scrie: **„Oricare ar fi rezultatul scrutinului, instituţiile existente nu riscă nimic, fiindcă suportul lor e de altă natură".** În orice caz, apreciază observatorii, alegerile vor constitui un indiciu preţios sub aspectul posibilităţii de a verifica în ce măsură poate fi considerată viabilă promisiunea de a se înainta spre repunerea în drepturile sale a puterii legislative, spre alte reforme cu caracter democratic.

Între diversele aspecte particulare ale campaniei atrage atenţia rivna cu care candidaţii oficiali caută să tragă foloase din... cucerirea de către Brazilia a titlului de tricampion mondial la fotbal, prezentînd performanţa ca un merit al guvernului. Amănuntul acesta poate să pară pitoresc pe alte meridiane, dar aici fotbalul intră prin tradiţie în temele dezbaterilor electorale şi cu atît mai mult acum, cînd „Zeiţa de aur" şi-a stabilit sediul definitiv la Rio de Janeiro, o asemenea temă de enorm ecou popular nu poate lipsi.

După succesul experienţei „Luna-16"

Containerul cu roca lunară a sosit la Moscova

MOSCOVA 26 (Agerpres). — După cum relatează agenţia TASS, conteinerul cu rocă lunară a fost adus la Moscova. După încheierea perioadei de carantină, mostrele vor fi predate Institutelor Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S., care se vor ocupa cu cercetarea în laborator.

La institutele Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S. s-au făcut pregătirile necesare pentru recepţionarea mostrelor de rocă aduse de pe Lună. „Camera de primire" reprezintă un cilindru de oţel inoxidabil, cu vizoare speciale, care seamănă mai curînd cu un batiscaf decît cu un laborator de cercetare, se arată într-un articol publicat de ziarul „PRAVDA".

În faţa oamenilor de ştiinţă au fost puse două sarcini: să protejeze mediul înconjurător de eventualele microorganisme, care pot exista pe roca lunară, şi să păstreze mostrele exact în starea în care se aflau pe Selena.

Staţiile automate vor juca un rol primordial în cercetarea planetelor

Interviu al constructorului principal

MOSCOVA 26 (Agerpres). — „În cercetarea planetelor, zborurile staţiilor automate vor juca, cel puţin în viitorul imediat previzibil, rolul de primă vioară", *a declarat într-un interviu acordat ziarului sovietic „IZVESTIA" constructorul principal al staţiei „Luna-16".*

Descriind particularităţile staţiei în raport cu predecesoarele sale, savantul a relevat că în trecutele experimente nu se punea problema aselenizării într-o anumită zonă a Lunii şi a startului de înapoiere, astfel încît ele nu erau dotate cu rachete pentru plecarea de pe Lună, cu mecanisme complicate pentru preluarea unor probe de sol lunar şi ambalarea ermetică a acestora în conteinerul unui aparat de revenire.

Am fost interesaţi într-o aselenizare cît mai precisă a staţiei „Luna-16", deoarece amplasarea ei pe suprafaţa lunară determină într-o oarecare măsură locul în care ea se va reîntoarce pe Pămînt, a spus constructorul principal. În acest scop, „Luna-16" a fost plasată pe o orbită de satelit al Lunii şi au fost efectuate apoi două corecţii ale orbitei înainte de aselenizarea realizată cu o precizie de ordinul fracţiunilor de kilometru. Pentru a realiza toate acestea a fost necesar un sistem mai perfecţionat de astroorientare, mecanismele în întregul lor fiind mult mai complicate. A trebuit, de asemenea, realizată o instalaţie care să asigure punerea în funcţiune repetată a motorului. Au fost prevăzute eventuale situaţii în care staţia ar fi fost avariată. În acest caz, mecanismele automate ar fi găsit soluţia salvatoare. Dar, în realitate, asemenea situaţii, din fericire, nu au apărut — a spus savantul sovietic.

În continuare, el a povestit că, în timpul experimentării terestre a staţiei „Luna-16", au fost create în mod artificial situaţii din cele mai dificile. Astfel, au fost realizate mai multe aparate de coborîre, care au fost supuse în centrifuge la suprasolicitări enorme. Aceleaşi aparate au fost supuse la trepidaţii pe bancuri vibratoare speciale, au fost lansate din avioane în mare, în păduri, pe terenuri muntoase, în deşerturi etc şi au trecut proba de temperatură în instalaţii cu plasmă. Cu ajutorul unui mare număr de instalaţii speciale au fost imitate condiţiile de pe Lună, iar zborul de pe Lună a fost simulat pe platforme speciale de încercare, cu participarea la repetiţie a maşinilor electronice de calcul.

După ce şi-a luat zborul de pe Selena, staţia „Luna-16" a lăsat în locul aselenizării o platformă cu care au fost stabilite cîteva legături radio. Aceasta înseamnă că, în principiu, a fost demonstrată posibilitatea realizării unui aparat care să cerceteze în amănunt Luna şi să asigure, totodată, aducerea rezultatelor altfel cercetări pe Pămînt. Consider că în viitor vom putea pătrunde în scoarţa lunară cu mult mai adînc decît cei 350 de milimetri foraţi acum. De asemenea, consider pe deplin realizabilă crearea pe Lună a unor observatoare cu funcţionare automată, a spus constructorul principal al staţiei „Luna-16".

AGENDĂ ECONOMICĂ

MOSCOVA 26 (Agerpres). — La 26 septembrie, premierul sovietic Alexei Kosighin l-a primit pe Karl Schiller, ministrul economiei al R.F. a Germaniei, care face o vizită în U.R.S.S. Cu acest prilej au fost abordate probleme referitoare la posibilităţile de dezvoltare a relaţiilor economice dintre cele două ţări, relatează agenţia TASS.

★

BONN. — Referindu-se la vizita lui Karl Schiller şi la convorbirile pe care le are la Moscova Dieter Vogel, purtătorul de cuvînt al ministrului economiei al R.F.G., citat de agenţia D.P.A., relevă că ambele delegaţii şi-au exprimat dorinţa de a normaliza schimburile reciproce de mărfuri într-un cadru contractual. Partea sovietică şi-a manifestat dorinţa ca Republica Federală să liberalizeze importurile de mărfuri sovietice. Karl Schiller a arătat însă că R. F. a Germaniei trebuie să ţină seamă, pe de o parte, de angajamentele faţă de C.E.E. şi, pe de altă parte, de interesele propriilor sale ramuri economice.

★

SOFIA — Vineri au fost încheiate la Sofia două acorduri bulgaro-turce, relatează agenţia B.T.A. Primul acord prevede colaborarea în studierea posibilităţilor de construire a diverse instalaţii pe rîurile care străbat teritoriile celor două ţări, precum şi schimbul de date hidrologice, meteorologice şi de altă natură privind aceste cursuri de apă. Al doilea document prevede construirea de către cele două ţări a unei linii de transportare a energiei electrice, cu instalaţiile electrotehnice aferente, care va lega sistemele electro-energetice ale celor două ţări.

★

BRAZZAVILLE — Guvernul Republicii Populare Congo (Brazzaville) a anunţat naţionalizarea Societăţii industriale şi agricole „Niari" ale cărei acţiuni aparţineau în majoritate unor firme franceze. Printre marile întreprinderi ale societăţii naţionalizate se află o fabrică de zahăr, o rafinărie, mai multe fabrici pentru prelucrarea uleiului de arahide. Au trecut, de asemenea, în patrimoniul statului imensele plantaţii de trestie de zahăr ale firmei „Niari".

Noua măsură de naţionalizare se încadrează în vastul program iniţiat de guvernul de la Brazzaville în vederea consolidării controlului statului asupra sectoarelor de bază ale economiei.

★

VARŞOVIA — Preşedintele concernului britanic „General Electric and English Electric Company Limited", lordul Nelson Stafford, face o vizită în R. P. Polonă, relatează agenţia P.A.P. Oaspetele poartă convorbiri cu reprezentanţi ai unor departamente economice poloneze asupra unor aspecte ale colaborării bilaterale polono-britanice.

★

BUDAPESTA — La Budapesta a fost semnat protocolul celei de-a patra sesiuni a Comisiei intergovernamentale de colaborare economică şi tehnico-ştiinţifică ungaro-mongolă. Comisia a constatat dezvoltarea pozitivă a colaborării dintre cele două ţări şi a stabilit unele măsuri în vederea extinderii ei în continuare, anunţă agenţia M.T.I.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa „Scînteii". Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poştale şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. 40 360